

Nieuwsbrief - GZR Updates 2022-15

Nummer 15, 2022

Redactie: mr. dr. R.P. Wijne, mr. L. Beij, mr. drs. R.M. Bertens, mr. J.W. Bosman, mr. M. Christe, mr. A.C. de Die, mr. M.A. Goldschmidt, mr. J.F. Groen, mr. N.A.D. Groot, mr. I.W. Hanemaaijer, mr. M.M. Hofstee, mr. A. Jagt, mr. J.M. Janson, mr. drs. C. van der Kolk, mr. X.R. van der Kruk-Ras, mr. I.J. de Laat, mr. E. Lam, mr. M. Martin, mr. A.M. De Nijs, mr. C. Pluijgers, mr. T.R. Riemersma, mr. A. Rube, mr. D. Schuurman, mr. S. Snelder, mr. C. Velink, mr. C.W.M. Verberne, mr. H.B.M. Vrieling, mr. J.M. de Vries, mr. D. van der Wal en mr. K.S. Waldron.

INHOUDSOPGAVE

Rechtbank

[Rechtbank Noord-Nederland, ECLI:NL:RBNNE:2022:3088](#) 22-08-2022

Lijfswang voor moeder die omgangsregeling niet nakomt.

[Rechtbank Amsterdam, ECLI:NL:RBAMS:2022:4909](#) 03-08-2022

Ernstige bezwaren tegen totstandkoming deskundigenbericht over handelen tandartsen, rechtbank heeft behoefte aan nieuw deskundigenoordeel.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:6524](#) 28-07-2022

Schadevergoeding. Officier van justitie in verzuim met indienen verzoekschrift voor beëindiging verplichte zorg ex artikel 8:19 lid 3 Wvvgz.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:6462](#) 22-07-2022

Voortzetting crisismaatregel. Roken van sigaretten als ernstig nadeel als bedoeld in de Wvvgz.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:3698](#) 20-07-2022

Rechtbank volgt deskundigenoordeel dat medische fout (slechts) heeft geleid tot hersteldelay van een jaar en begroot de schade op de voet van artikel 6:97 BW.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:7370](#) 20-07-2022

Wijkverpleegkundige kan declaraties niet verantwoorden, terugbetaling op grond van onverschuldigde betaling en bestuurdersaansprakelijkheid.

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2022:7072](#) 18-07-2022

Beëindiging gezag ouders na jarenlang patroon structureel onveilig opvoedingsklimaat.

[Rechtbank Den Haag, ECLI:NL:RBDHA:2022:6785](#) 07-07-2022

Toewijzing verzoek geslachtswijziging naar geslacht 'X'.

[Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2022:3340](#) 06-07-2022

Geen schending informatieplicht voor deelname aan (trial) chemotherapie.

Raad van State

[Raad van State, ECLI:NL:RVS:2022:2395](#) 17-08-2022

Opkomen voor anderen (aanpassing van geestelijke zorg aan arrestanten) is geen eigen belang in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb.

Centrale Raad van Beroep

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2022:1621](#) 14-07-2022

Telefonisch onderzoek UWV onvoldoende om zicht op beperkingen te krijgen, medisch onderzoek onzorgvuldig.

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2022:221](#) 26-01-2022

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

[Centrale Raad van Beroep, ECLI:NL:CRVB:2022:222](#) 26-01-2022

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

Tuchtcolleges

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam,](#)

[ECLI:NL:TGZRAMS:2022:121](#) 23-08-2022

COVID-19. Klacht tegen huisarts over weigeren zorg vanwege niet dragen mondkapje ongegrond.

[Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle,](#)

[ECLI:NL:TGZRZWO:2022:111](#) 08-08-2022

Schending van informed consent en onzorgvuldige dossiervoering worden chirurg als hoofdbehandelaar aangerekend.

Uitspraken zonder ECLI

[Geschillencommissie ziekenhuizen](#) 01-11-2021

Klacht niet-ontvankelijk ondanks verzuim zorgaanbieder om te wijzen op de mogelijkheid de kwestie voor te leggen aan de geschillencommissie.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd](#) 05-05-2022

Samenloop klacht- en tuchtprocedure: deel klachten niet-ontvankelijk.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd](#) 21-06-2022

Grensoverschrijdend gedrag jegens jeugdbeschermer.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

[Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden](#)

Geen vervangende toestemming voor ontbinding van de CCR.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

Annotatie

Mag de bestuursrechter een specifieke verzekeringsarts van het UWV een opdracht geven?

prof. mr. A.C. Hendriks

RECHTSPRAAK

Wijkverpleegkundige kan declaraties niet verantwoorden, terugbetaling op grond van onverschuldigde betaling en bestuurdersaansprakelijkheid.

Een wijkverpleegkundige declareert eerst onder haar eenmanszaak en later onder haar bv bedragen die zij bij controle niet kan verantwoorden. Voor de wijkverpleegkundige geldt een verzwaarde stelplicht. Zij laat na aan haar wettelijke en contractuele verplichtingen te voldoen. De wijkverpleegkundige moet de bedragen als onverschuldigd betaald terugbetalen. Bovendien heeft zij zich zodanig onzorgvuldig van haar taken gekweten dat haar als bestuurder van een zorginstelling persoonlijk een ernstig verwijt treft. Ook op grond van bestuurdersaansprakelijkheid veroordeelt de rechtbank de wijkverpleegkundige tot terugbetaling.

Feiten

Een wijkverpleegkundige dient bij Zilveren Kruis, Interpolis en FBTO (hierna: de zorgverzekeraars) in 2016 – onder haar eenmanszaak – in totaal € 94.778,78 aan declaraties ter zake verleende wijkverpleging in en in 2017 – onder haar bv – een bedrag van € 105.373,82. Partijen hebben een betaalovereenkomst gesloten, wat inhoudt dat de wijkverpleegkundige rechtstreeks bij de zorgverzekeraars kan declareren. Dat doet zij ook en de zorgverzekeraars betalen de gedeclareerde bedragen.

In november 2018 starten de zorgverzekeraars een controleonderzoek. Zij vragen de wijkverpleegkundige diverse stukken aan te leveren, waaronder de indicatiestellingen. Ondanks diverse herinneringen volgen de verlangde stukken niet, waarop de zorgverzekeraars de bedragen als onverschuldigd betaald terugvorderen, eerst buiten en thans in rechte. Aan hun vordering leggen de zorgverzekeraars ten grondslag dat de informatie die nodig is om te beoordelen of sprake is van gedekte en geleverde zorg tot op heden niet is verstrekt. Daarom

moet worden aangenomen dat de vereiste indicatie ontbreekt en dat de zorg feitelijk niet is geleverd. Daarnaast is, aldus de zorgverzekeraars, de wijkverpleegkundige persoonlijk gehouden het door de bv ontvangen bedrag terug te betalen als schadevergoeding op grond van bestuurdersaansprakelijkheid.

In correspondentie, in de conclusie van antwoord en in de antwoordakte zegt de wijkverpleegkundige toe de gevraagde stukken alsnog te zullen overleggen, maar dat doet zij niet.

Oordeel

De rechtbank stelt eerst vast waarover tussen partijen geen discussie bestaat.

Zorgverzekeraars zijn gehouden om controles te verrichten (art. 4.1 Nadere regel controle en administratie zorgverzekeraars) en zorgaanbieders zijn gehouden om daaraan mee te werken (art. 87 Zvw en art. 7:8 Regeling zorgverzekering).

Uit de betaalovereenkomst volgt dat als niet is voldaan aan de vereisten van gedekte en verleende zorg, uitbetaalde declaraties onverschuldigd zijn betaald, en de zorgaanbieder gehouden is tot terugbetaling.

De wijkverpleegkundige stelt dat de zorgverzekeraars hun stelling dat de vereiste indicatie ontbreekt en dat de zorg niet is geleverd, onvoldoende hebben onderbouwd. Maar daar gaat de rechtbank niet in mee. De voor die onderbouwing benodigde gegevens bevinden zich in het domein van de wijkverpleegkundige, waar de zorgverzekeraars geen toegang toe hebben. Tegen de vastgestelde achtergrond ligt het daarom op de weg van de wijkverpleegkundige, aldus de rechtbank, om in het kader van haar betwisting zodanige feitelijke gegevens te verstrekken zodat kan worden beoordeeld of de declaraties terecht zijn betaald en/of die de zorgverzekeraars aanknopingspunten verschaffen voor een eventuele nadere onderbouwing van hun stelling.[1] Naar het oordeel van de rechtbank heeft de wijkverpleegkundige daar niet aan voldaan.

De wijkverpleegkundige betoogt verder onder meer nog dat zij geen diploma's van indicatiestellers kan overleggen, omdat die daartoe 'in verband met privacy-redenen' niet bereid waren. Dat is echter volgens de rechtbank, wederom tegen de vastgestelde achtergrond, een omstandigheid die voor rekening van de wijkverpleegkundige komt. Ten slotte strandt ook haar betoog dat het ontbreken van de (vereiste) indicatiestelling niet betekent dat de zorg niet is geleverd, nu uit de betaalovereenkomst volgt dat als de indicatie ontbreekt, er niet is voldaan aan een van de vereisten voor betaalbaarstelling van een declaratie.

De rechtbank komt tot de conclusie dat de wijkverpleegkundige bij de controle door de zorgverzekeraars heeft nagelaten aan haar wettelijke en contractuele informatieverplichting te voldoen. Volgens de wijkverpleegkundige kunnen de gevraagde stukken alsnog worden aangeleverd, maar de rechtbank ziet voor deze nadere bewijslevering geen plaats meer. De wijkverpleegkundige is alle eerdere toezeggingen niet nagekomen, voor het uitblijven van de vereiste controlegegevens geeft zij tijdens de mondelinge behandeling geen duidelijke en bevredigende verklaring, en zij geeft ook geen duidelijk antwoord op de vraag of de gegevens er überhaupt (nog) zijn. De uitkomst is dan ook dat de wijkverpleegkundige niet heeft aangetoond dat sprake was van gedekte en geleverde zorg. De zorgverzekeraars hebben daarom onverschuldigd betaald en de wijkverpleegkundige is gehouden tot terugbetaling.

Ten aanzien van de bestuurdersaansprakelijkheid schetst de rechtbank aan de hand van een vijftal arresten van de Hoge Raad eerst het toetsingskader, met verwijzing naar gerechtshof Den Haag 31 juli 2018, tevens toegespitst op de zorg: mede gelet op de besteding van publieke middelen in de zorg mag in het bijzonder van bestuurders van een zorginstelling verwacht worden dat zij voldoende zicht hebben op de bedrijfsvoering, de administratie en de declaraties.[2]

De rechtbank komt tot de conclusie dat de wijkverpleegkundige de op haar rustende taken als bestuurder van een zorginstelling schromelijk heeft verwaarloosd en dat haar daarvan persoonlijk een ernstig verwijt treft. De administratie van de bv voerde zij op één enkele USB-stick zonder back-up, onduidelijk blijft ook hier of de gegevens er überhaupt nog zijn, en vanaf 2018 tot op heden is zij niet in staat gebleken om de zorgdeclaraties te verantwoorden. Het verwijt dat de wijkverpleegkundige heeft nagelaten toe te zien op levering van zorg die kan worden verantwoord, op het slechts declareren van verzekerde zorg, op het voeren van een deugdelijke administratie en op het meewerken aan controle, treft doel, aldus de rechtbank.

De rechtbank veroordeelt de wijkverpleegkundige tot betaling van € 94.778,78 en de wijkverpleegkundige en de bv hoofdelijk tot betaling van € 105.373,82.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] HR 8 juli 2022, ECLI:NL:2022:1058; HR 28 januari 2011, ECLI:NL:HR:2011:BO6106

[2] HR 5 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2627 (*RCI Financial Services*); HR 6 oktober 1989, ECLI:NL:HR:1989:AB9521 (*Beklamel*); HR 8 december 2006, ECLI:NL:HR:2006:AZ0758 (*Ontvanger/Roelofsen*); HR 17 februari 2017, ECLI:NL:HR:2017:275; HR 10 januari 1997, ECLI:NL:HR:1997:ZC2243; Hof Den Haag 31 juli 2018, ECLI:NL:GHDHA:2018:1802

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 20-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:7370

Zaaknummer: C/09/605540 / HA ZA 21-47

Rechters: M.L. Harmsen

Advocaten: J. Ekelmans en H.W.E. Vermeer

Wetsartikelen: 87 Zvw, 7:8 Regeling zorgverzekering, 4.1 Nadere regel controle en administratie zorgverzekeraars, 2:11 BW en 6:155 BW

RECHTSPRAAK

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

Feiten

Bij besluit van 4 maart 2019, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 17 juli 2019 (bestreden besluit), is de aanvraag voor een maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 in de vorm van een persoonsgebonden budget voor een traject waarbij appellante wordt begeleid bij het opleiden van haar hond tot een assistentiehond afgewezen. De benodigde ondersteuning kan volgens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Rotterdam (college) niet worden geboden in de vorm van een (traject met behulp van een) assistentiehond omdat de effectiviteit daarvan niet voldoende wetenschappelijk is onderbouwd.

Appellante voert aan dat het onderzoek van het college onzorgvuldig is geweest. Daarbij heeft appellante weersproken dat er onvoldoende (wetenschappelijke) onderbouwing is van de effectiviteit van een assistentiehond. Zij stelt daartoe dat na de uitspraak van de CRvB van 12 september 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:2785) verschillende onderzoeken zijn gepubliceerd die de algemene positieve effecten van een assistentiehond op de zelfredzaamheid en participatie van mensen met PTSS onderschrijven.

Oordeel

Ter zitting is gesproken over onderzoeken naar de werking en effectiviteit van een assistentiehond, alsmede over de ontwikkelingen hierin sinds de uitspraak van de CRvB van 12 september 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:2785). De CRvB is van oordeel dat het college zich naar aanleiding van de door appellante in bezwaar overgelegde wetenschappelijke onderzoeken over assistentiehonden op het standpunt heeft mogen stellen dat nog

onvoldoende wetenschappelijk is aangetoond dat een assistentiehond een toegevoegde waarde heeft om beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie weg te nemen. Onder verwijzing naar de voornoemde uitspraak van de CRvB van 12 september 2018 mocht het college op die grond de gevraagde voorziening afwijzen.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 26-01-2022

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2022:222

Zaaknummer: 20/4194 WMO15

Rechters: L.M. Tobé, D.S. de Vries en E.J. Otten

Advocaten: R. Imkamp en I. Plaisier

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

CRvB: onvoldoende wetenschappelijk bewijs dat een assistentiehond toegevoegde waarde heeft bij wegnemen beperkingen in zelfredzaamheid.

Feiten

Bij besluit van 11 januari 2018, na bezwaar gehandhaafd bij besluit van 5 juni 2018 (bestreden besluit), heeft het gemeenschappelijk orgaan ROGplus Nieuwe Waterweg Noord (ROGplus) de gevraagde maatwerkvoorziening op grond van de Wmo 2015 in de vorm van een persoonsgebonden budget voor een traject waarbij appellante wordt begeleid bij het opleiden van haar hond tot een assistentiehond afgewezen.

Appellante heeft in hoger beroep onder meer aangevoerd dat het door ROGplus verrichte onderzoek onzorgvuldig en onvolledig is geweest. Daartoe stelt appellante dat na de uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB) van 12 september 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:2785) verschillende onderzoeken zijn gepubliceerd die de algemene positieve effecten van een assistentiehond op de zelfredzaamheid en participatie van mensen met PTSS onderschrijven.

Oordeel

De CRvB stelt voorop dat het aan ROGplus is om, uitgaande van de vastgestelde problemen in de zelfredzaamheid en participatie en waar mogelijk rekening houdend met de redelijke wensen van de aanvrager, te besluiten op welke wijze wordt voorzien in een passende bijdrage aan de zelfredzaamheid of participatie als bedoeld in artikel 2.3.5, derde lid, van de Wmo 2015. Ter zitting is gesproken over onderzoeken naar de werking en effectiviteit van een assistentiehond, alsmede over de ontwikkelingen hierin sinds de voornoemde uitspraak van de CRvB van 12 september 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:2785). De CRvB is van oordeel dat ROGplus zich op het standpunt heeft mogen stellen dat nog onvoldoende wetenschappelijk is

aangetoond dat een assistentiehond een toegevoegde waarde heeft om beperkingen in de zelfredzaamheid en participatie weg te nemen. Onder deze omstandigheden en onder verwijzing naar reeds genoemde uitspraak van de CRvB van 12 september 2018 (ECLI:NL:CRVB:2018:2785) mocht ROGplus de gevraagde voorziening afwijzen.

mr. A.H.T. van Gijssel

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 26-01-2022

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2022:221

Zaaknummer: 19/2804 WMO15

Rechters: L.M. Tobé, D.S. de Vries en E.J. Otten

Advocaten: R. Imkamp, I. de Vries en E.J.A. Kaptein

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Klacht niet-ontvankelijk ondanks verzuim zorgaanbieder om te wijzen op de mogelijkheid de kwestie voor te leggen aan de geschillencommissie.

Een patiënt heeft een klacht ingediend over een bij hem uitgevoerde knieoperatie. Aansprakelijkheid is door de zorgaanbieder afgewezen. Anderhalf jaar later heeft de patiënt zich tot de geschillencommissie gewend. De geschillencommissie oordeelt dat het feit dat de zorgaanbieder hem niet heeft gewezen op de mogelijkheid bij de Geschillencommissie, geen reden is voor een uitzondering van de twaalf maanden-termijn omdat deze informatie ook op de website van de zorgaanbieder te vinden was. De klacht wordt niet-ontvankelijk verklaard.

Feiten

Een patiënt heeft een knieoperatie ondergaan en is daarover ontevreden. Hij heeft de zorgaanbieder om die reden op 7 oktober 2019 aansprakelijk gesteld. Aansprakelijkheid is door de zorgaanbieder op 20 januari 2020 afgewezen. Anderhalf jaar later, op 28 juni 2021, heeft de patiënt de klacht aan de geschillencommissie voorgelegd. Ter rechtvaardiging van deze termijnoverschrijding heeft hij aangevoerd dat hij door de raad van bestuur van de zorgaanbieder bij de afwijzing van de aansprakelijkheidsstelling niet is gewezen op een procedure bij de Geschillencommissie. Voorts wijst de patiënt erop dat de raad van bestuur zich ook niet aan de gestelde termijnen heeft gehouden bij het beantwoorden van zijn aansprakelijkheidsstelling. Ook de klachtenfunctionaris, die patiënt naar aanleiding van zijn mail waarin hij de zorgaanbieder aansprakelijk heeft gesteld telefonisch heeft gesproken, heeft niet op de procedure bij de Geschillencommissie gewezen. Tot slot geeft de patiënt aan dat hij heeft gewacht met het voorleggen van het geschil aan de commissie totdat hij was uitbehandeld bij zijn fysiotherapeut.

De zorgaanbieder pleit voor niet-ontvankelijkheid omdat het geschil niet binnen een jaar na

de afhandeling van de aansprakelijkstelling door de zorgaanbieder is voorgelegd aan de geschillencommissie en de gevorderde schadevergoeding meer dan € 25.000 bedraagt.

Oordeel

De commissie acht het niet-ontvankelijkheidsverweer van de zorgaanbieder met betrekking tot de hoogte van de vordering niet gegrond omdat deze is teruggebracht tot een bedrag van € 8.205. Met betrekking tot het te laat indienen van de klacht overweegt de commissie dat de commissie ingevolge artikel 6, lid 1 sub a van het reglement op verzoek van de zorgaanbieder – gedaan bij eerste gelegenheid – de patiënt in zijn klacht niet-ontvankelijk dient te verklaren indien de patiënt zijn geschil niet binnen twaalf maanden na afhandeling van de klacht door de zorgaanbieder bij de commissie aanhangig heeft gemaakt. Op grond van artikel 6 lid 2 kan de commissie in afwijking van deze bepaling besluiten het geschil toch in behandeling te nemen, indien de patiënt ter zake de niet-naleving van de voorwaarden naar het oordeel van de commissie redelijkerwijs geen verwijt treft. De commissie overweegt dat de zorgaanbieder heeft verzuimd de patiënt te wijzen op een eventuele vervolprocedure bij de Geschillencommissie, terwijl dat in de rede had gelegen, nu de zorgaanbieder zelf volgens haar verweer de aansprakelijkheid heeft opgevat als klacht. De ruime termijnoverschrijding in samenhang met de inactiviteit van de patiënt gedurende deze termijn maken in de visie van de commissie echter dat dit verzuim van de zorgaanbieder niet leidt tot het rechtvaardigen van de termijnoverschrijding. Daarbij overweegt de commissie ook dat patiënt op de website van de zorgaanbieder uitgebreide informatie had kunnen vinden over de klachtenprocedure bij de zorgaanbieder en in het verlengde daarvan de procedure naar de Geschillencommissie. Het argument dat de patiënt eerst helemaal uitbehandeld wilde zijn bij de fysiotherapeut kan naar het oordeel van de commissie niet als een bijzondere omstandigheid in de zin van artikel 6 lid 2 worden aangemerkt. Omdat geen sprake is van een uitzondering in de zin van artikel 6 lid 2, wordt de patiënt niet-ontvankelijk verklaard in zijn klacht.

mr. L. Beij

Instantie: Geschillencommissie ziekenhuizen

Datum uitspraak: 01-11-2021

Zaaknummer: 113040/128575

RECHTSPRAAK

Schending van informed consent en onzorgvuldige dossiervoering worden chirurg als hoofdbehandelaar aangerekend.

De aangesproken chirurg was als hoofdbehandelaar betrokken bij de behandeling van klagster. Klagster verwijt de chirurg onder meer dat sprake is van schending van informed consent en een onzorgvuldige dossiervoering. Op basis van het dossier kan het RTG niet vaststellen wie het gesprek met klagster heeft gevoerd. Mogelijk ontbreekt informatie in het medisch dossier vanwege een overgang naar een nieuw elektronisch patiëntendossier. Beide klachtonderdelen acht het RTG gegrond en worden de chirurg als hoofdbehandelaar aangerekend.

Feiten

Bij een val loopt klagster een gebroken ruggenwervel op. In verband met een mogelijke operatie wordt klagster op 14 december 2017 opgenomen in het ziekenhuis. De aangesproken chirurg had die dag dienst en was voor de verdere duur van de behandeling hoofdbehandelaar. Tevens was de chirurg supervisor voor de dienstdoende arts-assistenten. Na een beoordeling wordt gekozen voor een conservatief beleid met mobilisatie in plaats van een operatie. Klagster zou op 19 december 2017 met ontslag gaan. Vanwege een toename van pijn en uitstraling naar het been wordt echter nadere diagnostiek ingezet. Bij radiologisch onderzoek wordt een uitpuiling van de wervel gezien met een absolute kanaalstenose. De radioloog acht het beeld suggestief voor beklemming van de cauda equina. Om die reden kan klagster niet met ontslag. Op 21 december 2017 is klagster geopereerd.

Klacht

Klagster verwijt de chirurg onder meer dat er geen zorgvuldig onderzoek is verricht op de SEH bij haar opname op 14 december 2017 en dat hij heeft besloten tot het inzetten van een

conservatief beleid. Tevens stelt klaagster, samengevat, dat het te lang heeft geduurd voordat de complicatie werd ontdekt. Voorts verwijt klaagster de chirurg dat hij haar niet over deze keuze heeft geïnformeerd en dat de verslaglegging onzorgvuldig is geweest.

Oordeel

Met betrekking tot de klachtonderdelen die het medisch handelen betreffen overweegt het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) dat bij opname voldoende onderzoek is verricht en dat de keuze voor een conservatief beleid gerechtvaardigd was. Naar het oordeel van het RTG is het beleid op grond van een gewijzigd klinisch beeld op 19 december 2017 adequaat aangepast. In zoverre acht het RTG de klacht ongegrond.

Naar aanleiding van de klacht dat de keuze voor het conservatieve beleid en de voor- en nadelen daarvan ten opzichte van operatief ingrijpen niet expliciet met klaagster zijn besproken, hebben de chirurg (en de andere aangesproken chirurgen/arts-assistenten) aangegeven dat dit wel het geval is geweest, maar dat dit inderdaad niet expliciet in het medisch dossier is aangetekend. Het RTG overweegt dat op basis van de summiere verslaglegging niet kan worden vastgesteld wat precies met klaagster is besproken. Bij gebreke aan andere objectieve bronnen moet het er naar het oordeel van het RTG voor worden gehouden dat er geen sprake is geweest van informed consent. Het bereiken van 'geïnformeerde toestemming' acht het RTG een wezenlijk recht van een patiënt, zodat het ontbreken daarvan een belangrijke omissie is. Het RTG overweegt dat dit verwijt ook de chirurg treft, nu hij die dag als hoofdbehandelaar was aan te merken.

Voorts overweegt het RTG dat bepaalde informatie in het dossier lijkt te ontbreken. Ter zitting is aangevoerd dat er mogelijk sprake was van omissies in de dossieraantekeningen doordat het ziekenhuis rond die tijd overging op een nieuw elektronisch patiëntendossier. Het RTG overweegt evenwel dat dit niet wegneemt dat het klachtonderdeel, voor zover dat ziet op het ontbreken van relevante verslaglegging, gegrond is.

Het RTG verklaart de klachtonderdelen over schending van informed consent en een gebrekkige verslaglegging derhalve gegrond en legt de chirurg een waarschuwing op.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Zwolle

Datum uitspraak: 08-08-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZRZWO:2022:111

Zaaknummer:

ANNOTATIE

Mag de bestuursrechter een specifieke verzekeringsarts van het UWV een opdracht geven?

prof. mr. A.C. Hendriks

1. Inleiding

Al enige tijd doet zich de vraag voor in hoeverre de bestuursrechter een bestuursorgaan kan opdragen een aan een besluit ten grondslag gelegd advies op een bepaalde wijze te laten herstellen. Het gaat dan in het bijzonder om advies gegeven door een op grond van de wet aangewezen adviseur, zoals een medisch deskundige (art. 3:5 Awb). De wetgever stelt het inschakelen van een (medisch) deskundige in diverse situaties verplicht ter waarborging van de kwaliteit van de besluiten van bestuursorganen. Dit geldt onder andere voor besluiten van het Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), een bestuursorgaan verantwoordelijk voor de uitvoering van (onder andere) de Wet WIA, de Ziektewet, de WAO, de WAZ en de Wajong.[1] Het UWV mag bepaalde besluiten aangaande deze arbeidsongeschiktheidswetten alleen nemen nadat het UWV een verzekeringsgeneeskundig advies heeft gekregen.[2] De desbetreffende (verzekerings)arts heeft de plicht te handelen volgens de professionele standaard van de eigen beroepsgroep.

Indien een door het UWV genomen besluit in rechte wordt betwist kan de bestuursrechter constateren dat het besluit vanwege het advies van de medisch deskundige (de (verzekerings)arts) onvoldoende is gemotiveerd. Lees, de bestuursrechter neemt dan aan dat de (verzekerings)arts van het UWV het noodzakelijke onderzoek onvoldoende zorgvuldig heeft uitgevoerd. Dit kan reden zijn voor de bestuursrechter om, gebruikmakend van de regels inzake de bestuurlijke lus, het UWV te verzoeken het genomen besluit te (laten) herstellen (art. 8:51a en 8:51d Awb).

De vraag die de onderhavige uitspraak van de Centrale Raad van Beroep (CRvB of Raad) van 14 juli 2022 oproept is of de Raad het UWV kan opdragen het noodzakelijk gevonden medisch onderzoek te laten uitvoeren door een bepaalde arts – en dan ook te bepalen hoe dit onderzoek dient te worden uitgevoerd. Ik meen van niet. De wet kent bestuursrechters (bij de

CRvB: raadsheren genaamd) deze bevoegdheid niet toe. In het specifieke geval van deze zaak gaat de behandelend raadsheer ook te veel op de stoel van de arts zitten. Ik licht een en ander hierna toe.

2. Waar ging het in deze zaak om?

In de onderhavige zaak is sprake van een appelland (de verzekerde), die aanvankelijk aanspraak maakte op een werkloosheidsuitkering. Hij had zich vervolgens bij het UWV, die ook de WW uitvoert, ziek gemeld. Het UWV had appelland daarop een uitkering op grond van de Ziektewet (ZW) toegekend. Een half jaar na toekenning van deze uitkering concludeerde het UWV, op basis van een advies van een verzekeringsarts, dat appelland weer geschikt was voor zijn oude functie en dat hij daarom geen aanspraak kon maken op een ZW-uitkering. De gronden van appelland in bezwaar en beroep tegen dit besluit werden door het UWV en de rechtbank ongegrond verklaard.

In hoger beroep stelde appelland zich op het standpunt dat het UWV onvoldoende zorgvuldig onderzoek had laten uitvoeren ter onderbouwing van zijn besluit. Appelland voerde aan dat hij noch in de primaire fase, noch in de bezwaarfase was gezien door een verzekeringsarts. De beoordeling van zijn arbeidsgeschiktheid had enkel plaatsgevonden op basis van dossieronderzoek en een (kort) telefonisch contact.

3. Uitspraak CRvB

Met appelland is de Raad van oordeel dat de maatstaf 'zijn arbeid' door het UWV niet altijd juist was uitgelegd en toegepast. Belangrijkste overwegingen van de Raad, waarop ik nader inga, vormden dat de Raad concludeert dat het medisch onderzoek naar de beperkingen van appelland onzorgvuldig was geweest. De Raad acht het onjuist dat appelland enkel op basis van de beschikbare informatie, waaronder gegevens van de huisarts, was beoordeeld. De Raad meent dat de verzekeringsartsen van het UWV op basis van de bestaande medische gegevens onvoldoende zicht hadden op de gezondheidssituatie van appelland. Zij hadden daarom niet met dossieronderzoek en een telefonisch onderzoek mogen volstaan. De redenen die de verzekeringsartsen aandroegen om af te zien van vis-à-vis onderzoek naar de lichamelijke en psychische beperkingen van appelland acht de Raad onvoldoende gemotiveerd.[3]

Daarop besluit de Raad het UWV op te dragen, via de onderhavige tussenuitspraak, het genomen besluit binnen zes weken te herstellen. De Raad draagt het UWV op nogmaals een medische beoordeling te laten verrichten. De Raad acht het daarbij 'aangewezen' deze beoordeling uit te laten voeren door een niet eerder bij de beoordeling betrokken geweest zijnde verzekeringsarts bezwaar en beroep.

Voorts bepaalt de Raad hoe deze beoordeling eruit dient te zien: de beoordelend verzekeringsarts dient informatie in te winnen bij de huisarts (en eventueel bij behandelend specialisten) over de psychische en lichamelijke gesteldheid van appellant op de datum in geding. Vervolgens dienen, aldus de Raad, de resultaten van het medisch onderzoek te worden afgezet tegen de belasting van de maatstaf 'arbeid' en dient te worden gemotiveerd of de eerdere conclusie, dat appellant op de datum in geding geschikt is voor de maatstaf 'arbeid', kan worden gehandhaafd.

4. Commentaar op de uitspraak van de CRvB

Naar mijn mening is bovenstaande uitspraak van de Raad niet goed gemotiveerd. De Raad oordeelt voorts over zaken die niet aan de bestuursrechter zijn om daarover opdrachten te geven. Het klopt dat de bestuursrechter een bestuursorgaan in de gelegenheid kan stellen een gebrekkig besluit te (laten) herstellen (art. 8:51a Awb). Sterker, de Raad kan dit in de vorm van een plicht aan een bestuursorgaan opleggen (art. 8:51d Awb). Dit zijn evenwel instrumenten jegens een bestuursorgaan, niet met betrekking tot zijn adviseurs (in casu de eigen medisch deskundigen van het UWV). Het geeft aldus geen pas dat de Raad zich in zijn uitspraak rechtstreeks richt tot en opdrachten geeft aan verzekeringsartsen van het UWV; de Raad dient zich enkel te richten tot het UWV. Nergens komt deze instructiebevoegdheid op grond van de arbeidsongeschiktheidswetten of het Schattingsbesluit toe aan de Raad. Het is de bevoegdheid van het UWV te bepalen welke verzekeringsarts een (vervolg)onderzoek uitvoert en of daarbij de deskundigheid van anderen moet worden ingeroepen.

Dat de Raad het 'aangewezen' acht dat het onderzoek door een andere verzekeringsarts bezwaar en beroep moet worden uitgevoerd is eveneens bijzonder. Waarom? Had de Raad bedenkingen bij de betrokken verzekeringsarts bezwaar en beroep? Of twijfelde hij aan zijn of haar onpartijdigheid? De Raad laat na dit op enige wijze te motiveren. Bovenal vraag ik mij af of de Raad in een bestuursrechtelijke zaak deze bevoegdheid toekomt. Ik meen van niet. Ook wat dit betreft gaat de Raad, gelet op de tekst van de arbeidsongeschiktheidswetten en het Schattingsbesluit, zijn bevoegdheden te buiten. De Awb biedt evenmin een bevoegdheid tot het 'aangewezen' achten dat het onderzoek door een andere medisch deskundige van het betreffende bestuursorgaan moet worden uitgevoerd. Moeilijk valt aan de indruk te ontkomen dat de rechter dit zonder wettelijke basis doet.

Is het aan een jurist (raadsheer) van de Raad om voor te schrijven hoe een medisch professional werkzaam bij een bestuursorgaan een medisch onderzoek dient uit te voeren? Door dit te doen gaat de Raad zijn boekje te buiten. Een arts kan dit zelf beslissen op grond van zijn opleiding en professionele standaard. In de (tucht)rechtspraak is bovendien uitvoerig uitgewerkt aan welke eisen een advies van een medisch deskundige dient te voldoen.[4] Deze

eisen zijn overgenomen in de bestuursrechtspraak, zij het dat de bestuursrechter een en ander net iets anders formuleert. Waarom formuleert de Raad niet naar deze uitspraken?

Het is aan het bestuursorgaan, in dit geval het UWV, om zich van de zorgvuldigheid van het advies te vergewissen (art. 3:9 Awb). Het is daarentegen niet aan de Raad om voor te schrijven hoe het onderzoek van een eigen deskundige moet worden uitgevoerd. In dit kader is het bovendien, zacht uitgedrukt, irreëel om te verwachten dat een nieuwe verzekeringsarts binnen zes weken dit onderzoek kan verrichten, zoals de Raad het voor ogen heeft. Een nieuwe verzekeringsarts moet zich het dossier allereerst eigen maken. Dan moet schriftelijke toestemming van appelland worden verkregen om behandelinformatie in te winnen, alle noodzakelijke informatie van de huisarts en andere hulpverleners retour te krijgen, appelland op een spreekuur te zien en te onderzoeken én daarover dan integraal te rapporteren aan het UWV. De enkelvoudige kamer van de Raad lijkt in het geheel onbekend met de werkprocessen van het UWV en de tijd die het kost om een advies zorgvuldig op te stellen. Zo moet het UWV geregeld meerdere herinneringen sturen aan huisartsen en andere hulpverleners alvorens er enige vorm van reactie komt. Bovenal is een termijn van zes weken onvoldoende om dit medisch onderzoek goed en degelijk uit te voeren.

Waarom heeft de Raad in dit geval, bij kennelijke twijfels over de geschiktheid van artsen van het UWV, dan geen eigen deskundige benoemd? De Awb voorziet nadrukkelijk in deze mogelijkheid (art. 8:47 Awb). In het kader van de enkele jaren geleden gevoerde discussie over het waarborgen van het beginsel van wapengelijkheid bij overheidsorganen die gebruik maken van eigen deskundigen is deze bevoegdheid weer uitvoerig besproken. Aanleiding van deze discussie was de uitspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) in de zaak *Korošec*.^[5] In het vervolg op deze uitspraak hebben de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (ABRvS)^[6] en de CRvB^[7] in 2017 op dezelfde dag uitspraak gedaan over het vereiste van wapengelijkheid (*equality of arms*).^[8] Volgens deze uitspraken moet de bestuursrechter bij twijfels over de juistheid van de beoordeling door de medisch deskundige van het bestuursorgaan drie stappen doorlopen. Dit kan dan reden zijn voor de bestuursrechter om een eigen deskundige te benoemen. Een afwijzing om een eigen deskundige aan te wijzen moet de bestuursrechter toelichten en duidelijk maken.

De situatie, dat er aanleiding was om een eigen deskundige te benoemen, deed zich in bovenstaande zaak kennelijk niet voor. Appelland had er ook niet om gevraagd. Niettemin dringt zich de vraag op waarom de bestuursrechter niet zelf een deskundige heeft benoemd, aan wie de bestuursrechter dan wel allerlei onderzoekinstructies had kunnen geven. De Raad legt de onderzoekstaak nu bij een andere verzekeringsarts bezwaar en beroep van het UWV, althans acht dit 'aangewezen'. Toegegeven, dat scheelt de Raad een zoektocht naar een deskundige, uitgaven en een grote wachttijd voordat het advies er is.

5. Eindoordeel

Bovenstaande uitspraak is niet een uitspraak waarop we trots op kunnen zijn. De Raad deelt in deze zaak opdrachten uit, deels omschreven als ‘aangewezen’, waartoe hij niet bevoegd is. Voor zover de Raad kan verzoeken of verplichten tot het herstellen van een besluit, is het UWV geadresseerde – zoals het formeel doet – maar niet een individuele verzekeringsarts werkzaam bij het UWV. Wat dit betreft is sprake van een andere situatie dan wanneer de Raad een door hemzelf aangewezen deskundige benoemt.

In bovenstaande zaak acht de Raad een nieuw medisch onderzoek aangewezen. De wijze waarop de Raad dit in zijn tussenuitspraak verwoordt is bijzonder. De Raad lijkt niet bekend met de professionele standaard van artsen, althans vindt het nodig om zelf voor te schrijven hoe een arts medisch onderzoek moet doen. Ook anderszins miskent de Raad de taken en bevoegdheden van artsen. Kort samengevat, de rechter gaat op de stoel van de arts zitten. Het is te hopen dat de Raad met deze uitspraak geen nieuwe jurisprudentielijn uitzet, al zijn er helaas soortgelijke uitspraken van de Raad.[9] Dat is in niemands belang en ondermijnt het vertrouwen dat we in een hoogste rechtscollege als de Raad moeten kunnen hebben.

Prof. mr. A.C. Hendriks

[1] Andere wetten die het UWV uitvoert zijn de Werkloosheidswet en de Toeslagenwet.

[2] Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten.

[3] Ook volgens de rechtspraak van de CRvB is een lichamelijk onderzoek niet altijd nodig om te kunnen spreken van een zorgvuldig onderzoek. Zie bijv. CRvB 13 februari 2020, ECLI:NL:CRVB:2020:304 en CRvB 5 januari 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:39.

[4] A.C. Hendriks, ‘Welke regels gelden voor medisch deskundigen’, *NTvG* 2018:162;D3371.

[5] EHRM 8 oktober 2015, *Korošec t. Slovenië*, nr. 77212/12, ECLI:CE:ECHR:2015:1008JUD007721212, AB 2016/167, m.nt. T. Barkhuysen & M.L. van Emmerik.

[6] ABRvS 30 juni 2017, ECLI:NL:RVS:2017:1674, AB 2017/365, m.nt. L.M. Koenraad & A.M.L. Jansen.

[7] CRvB 30 juni 2017, ECLI:NL:CRVB:2017:2226, AB 2017/367, m.nt. A.M.L. Jansen.

[8] Art. 6 lid 1 EVRM.

[9] Zie bijv. CRvB 4 mei 2022, ECLI:NL:CRVB:2022:1040, AB 2022/233, m.nt. A.C. Hendriks.

RECHTSPRAAK

Opkomen voor anderen (aanpassing van geestelijke zorg aan arrestanten) is geen eigen belang in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb.

Een man wordt gedetineerd in verband met het overlijden van zijn vrouw door een zwangerschapscomplicatie, maar ten onrechte. Psychische hulp krijgt hij niet. Zes jaar nadien vraagt hij de Inspectie voor Gezondheidszorg en Jeugd handhavend op te treden. Tegen het antwoord van de inspectie maakt de man bezwaar. De minister en de rechtbank verklaren het bezwaar niet-ontvankelijk. Ook volgens de Afdeling is de man geen belanghebbende in de zin van artikel 1:2 Awb. Uit de gegeven toelichting en overgelegde stukken is af te leiden dat de drijfveer van de man is om te voorkomen dat anderen in een situatie als de zijne komen. Dat is onvoldoende om een eigen, rechtstreeks belang aan te nemen. Geen sprake van onthouding van toegang tot de rechter.

Feiten

In 2014 overlijdt een vrouw als gevolg van een zwangerschapscomplicatie. Ook het kind overlijdt. De echtgenoot (hierna: de man) wordt op verdenking van betrokkenheid bij het overlijden nog dezelfde dag in volledige beperkingen in de cel geplaatst. Achteraf blijkt de verdenking onterecht en het Openbaar Ministerie seponereert de strafzaak. De man kan tijdens zijn detentie zijn driejarig zoontje niet opvangen en moet de uitvaart en begraafplaats van zijn vrouw en kind aan anderen overlaten. Hij verkeert in ernstige psychische nood en hij vraagt herhaaldelijk om psychische hulp. De Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD), verantwoordelijk voor medische hulp aan arrestanten in het cellencomplex, biedt hem die hulp niet.

In 2015 klaagt de man tevergeefs bij de GGD. In 2019 stelt hij tevergeefs de gemeente

aansprakelijk. Ook doet de man nog tegen diverse overheidsfunctionarissen aangifte. Waar het in deze zaak om gaat, is het volgende.

In januari 2020 vraagt de man de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (hierna: de inspectie) om handhavend op te treden tegen de praktijk waarin – volgens de man – het recht van ingeslotenen op geestelijke gezondheidszorg wordt miskend. De inspectie antwoordt bij brief (waarvan de inhoud niet in de uitspraak is opgenomen), waartegen de man bezwaar maakt. Bij besluit verklaart de minister voor Medische Zorg (hierna: de minister) dat bezwaar niet-ontvankelijk, omdat de man niet als belanghebbende kan worden aangemerkt in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb. Volgens de minister heeft de man geen eigen, persoonlijk en actueel belang.

Volgens de rechtbank heeft de man dat wel, maar ontbreekt het rechtstreekse belang.^[1] Het belang van de man staat in een te ver verwijderd verband tot een beslissing op zijn handnavingsverzoek. De minister heeft, weliswaar op onjuiste gronden, het bezwaar terecht niet-ontvankelijk verklaard, zo oordeelt de rechtbank.

In dit hoger beroep licht de man toe op te komen tegen de volgens hem staande praktijk dat geen adequate (tweedelijns) geestelijke zorg wordt geboden aan in volledige beperkingen opgesloten arrestanten in politiecellen. Volgens hem dient deze praktijk te worden beëindigd en daarom heeft hij de inspectie verzocht hiertegen handhavend op te treden. Dat de rechtbank ten onrechte heeft geoordeeld dat hij niet als belanghebbende kan worden aangemerkt, beargumenteert de man als volgt.

Een handnavingsbesluit is van directe invloed op zijn gezondheidstoestand en kan bijdragen aan afsluiting; van een te ver verwijderd verband is geen sprake. Het oordeel van de rechtbank brengt met zich dat hem rechtsbescherming wordt onthouden; hem wordt feitelijk de toegang tot de rechter ontzegd. Voor een strikt formele benadering is geen ruimte; gelet op het in artikel 6 EVRM vervatte recht op toegang tot de rechter moet hij als belanghebbende worden aangemerkt.

Oordeel

Dat de gebeurtenissen en de gevolgen daarvan ingrijpend zijn geweest en tot een trauma hebben geleid, staat niet ter discussie en valt te betreuren, zo merkt de Afdeling allereerst op. De vraag of de man bij zijn verzoek aan de inspectie om handhavend op te treden belanghebbende is in de zin van artikel 1:2, eerste lid, Awb, beantwoordt de Afdeling vervolgens ontkennend.

Volgens de Afdeling komt de man, ingegeven door zijn eigen ervaring, op voor een verbetering van de toegang tot en kwaliteit van zorg voor anderen. Deze drijfveer vindt de Afdeling te algemeen van aard. Het biedt onvoldoende grond voor het oordeel dat de man bij zijn verzoek om handhaving een voldoende objectief bepaalbaar, actueel, eigen en persoonlijk belang heeft dat hem in voldoende mate onderscheidt van anderen en dat rechtstreeks wordt geraakt.[2] De door de man overgelegde brieven van een klinisch psycholoog onderbouwen, aldus de Afdeling, vooral de betrokkenheid van de man om te voorkomen dat een ander in een situatie als de zijne komt.

De Afdeling heeft eerder al geoordeeld dat de beperking van het recht op toegang tot de bestuursrechter in essentie niet het recht op toegang tot de rechter aantast.[3] Omdat de man, gelet op de onder i. weergegeven beslissing van de Afdeling, niet door de bestuursrechter kan worden ontvangen, kan uitsluitend een vordering bij de burgerlijke rechter worden ingesteld. Die is op grond van artikel 8:71 Awb, gelezen in samenhang met artikel 8:108 Awb, gebonden aan de onder i. gegeven beslissing van de Afdeling. Effectieve rechtsbescherming is daarmee gewaarborgd. Dat de man tijdens zijn detentie het onthouden van geestelijke gezondheidszorg niet bij de civiele rechter kon aanvechten, blijkt de Afdeling niet. Daarbij merkt de Afdeling op dat een verdachte die in volledige beperkingen zit, te allen tijde toegang heeft tot zijn advocaat.

De man verwijst voor dit argument naar een eerdere uitspraak van de Afdeling, maar de vergelijking tussen de verschillende situaties gaat volgens de Afdeling niet op. Volgens de man is in deze zaak sprake van schending van het verbod op martelen (zo heeft de man het beleefd, RW). Dit ziet, aldus de Afdeling, op een vermeende schending van een fundamenteel recht tijdens de detentie. Daaruit volgt niet dat de man in een fundamenteel recht wordt geraakt door de reactie van de inspectie op zijn handhavingsverzoek ter bescherming waarvan toegang tot de bestuursrechter nodig is.

De Afdeling bevestigt de aangevallen uitspraak.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] Rechtbank Noord-Nederland 19 augustus 2021, zaaknummer 20/2659 (niet op rechtspraak.nl, RW)

[2] Uitspraak van de Afdeling van 2 juli 2014, ECLI:NL:RVS:2014:2377, GZR 2014-0272.

[3] Uitspraken van de Afdeling van 21 november 2012, ECLI:NL:RVS:2012:BY3711 en als onder noot 2.

Instantie: Raad van State

Datum uitspraak: 17-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RVS:2022:2395

Zaaknummer: 202106221/1/A2

Rechters: E.J. Daalder, J.M. Willems en W. den Ouden

Advocaten: J.H.A. van der Grinten en M.E. Oosting

Wetsartikelen: 1:2 Awb, 1:3 Awb, 7:1 Awb, 8:1 Awb, 8:71 Awb, 8:108 Awb en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Samenloop klacht- en tuchtprocedure: deel klachten niet-ontvankelijk.

Procedure Klachtenfunctionaris is een met voldoende waarborgen omklede procedure als bedoeld in artikel 7.9 van het Tuchtreglement (versie 1.4).

Feiten

De vader heeft twee minderjarige kinderen met zijn ex-partner.

De jeugdprofessional was als kindbeheerder bij de kinderen betrokken. Op enig moment heeft zij haar taken neergelegd en een melding gedaan bij Veilig Thuis.

De vader heeft eerst een klacht bij de Klachtenfunctionaris van de organisatie ingediend, op welke klacht is beslist. Vervolgens dient de vader een tuchtklacht in.

Oordeel

Ontvankelijkheid

De jeugdprofessional stelt dat (een deel van) de klachten niet-ontvankelijk zijn.

Een deel van de klachtonderdelen die de vader bij dit College heeft ingediend, hebben naar aard en inhoud dezelfde strekking als de componenten van de klachten die door de Klachtenfunctionaris zijn behandeld. Het College is van oordeel dat de beslissing van de Klachtenfunctionaris een met voldoende waarborgen omklede procedure is. De Klachtenfunctionaris is onafhankelijk en de procedure wordt gekenmerkt door hoor en wederhoor. De beslissing is schriftelijk meegedeeld, waarin de bevindingen van het onderzoek van de klacht zijn gemotiveerd, eventuele adviezen voor verbetermaatregelen zijn neergelegd en in voorkomende gevallen aan klager de vervolgstappen in overweging zijn gegeven. Het College kent geen betekenis toe aan het feit dat de procedure voor de klachtenfunctionaris, anders dan de tuchtrechtprocedure, niet de mogelijkheid kent een maatregel op te leggen en ziet overigens geen rechtens te respecteren belang dat ertoe noodzaakt de jeugdprofessional

ermee te belasten zich voor dezelfde gedragingen opnieuw te laten verantwoorden.

Inhoudelijk oordeel overige klachtonderdelen

De klachtonderdelen waarin de vader de jeugdprofessional verwijt dat zij de privacy van hem en zijn kinderen heeft geschonden door zonder toestemming het eindverslag aan de moeder te sturen en dat zij de cliënten niet de kans heeft gegeven het traject af te sluiten, worden ongegrond verklaard.

Ten aanzien van de klacht over de melding bij Veilig Thuis oordeelt het College dat de jeugdprofessional de meldcode grotendeels heeft gevolgd, maar niet volledig recht heeft gedaan aan stap 3: het in gesprek gaan met betrokkenen door het per e-mail informeren over (haar voornemen tot het doen van) de zorgmelding. Omdat de jeugdprofessional in een gecompliceerde situatie op zorgvuldige wijze, en met het belang van de kinderen voor ogen, haar taken als kindbehartiger heeft vervuld en er tijdens de mondelinge behandeling bovendien blijkt van heeft gegeven op haar handelen te (kunnen) reflecteren, ziet het College geen aanleiding haar een tuchtrechtelijke maatregel op te leggen.

mr. E. Lam

Instantie: College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd

Datum uitspraak: 05-05-2022

Zaaknummer: 21.267 Ta

RECHTSPRAAK

Lijfswang voor moeder die omgangsregeling niet nakomt.

De moeder komt de door de rechter vastgestelde omgangsregeling niet na en houdt ieder contact met de hulpverlening af. Lijfswang kan niet worden voorkomen door toepassing van minder ingrijpende middelen.

Feiten

Partijen hebben een relatie met elkaar gehad. De man heeft het, nu vierjarige, kind erkend. Het gezag wordt door de moeder uitgeoefend. De minderjarige staat sinds 19 december 2018 onder toezicht van de GI.

Bij beschikking van 19 november 2021 is de ondertoezichtstelling verlengd en is een omgangsregeling vastgesteld tussen de vader en de minderjarige.

De moeder heeft aan de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling niet willen meewerken. Ook een schriftelijke aanwijzing van de GI die er onder meer toe strekt het daarheen te leiden dat de moeder de door de rechtbank vastgestelde omgangsregeling zal nakomen heeft zij niet nageleefd. Bij beschikking van 24 mei 2022 heeft de kinderrechter op verzoek van de GI de schriftelijke aanwijzing bekrachtigd.

De vader heeft in een kort geding nakoming van de omgangsregeling op straffe van verbeurte van een dwangsom gevorderd. Ook de door de voorzieningenrechter opgelegde verplichting tot nakoming van de omgangsregeling met een dwangsom, heeft tot niets geleid. De moeder weigert de omgangsregeling na te komen en zij houdt ieder contact met de GI af en heeft aangegeven dat zij het verbeuren van dwangsommen op de koop toeneemt.

Oordeel

Kern is dat de moeder meent dat zich niet heeft te houden aan wat de rechter beslist en haar eigen inzichten en opvattingen wil laten voorgaan op dat wat de Raad en de GI op grond van onderzoek passend en geboden vinden en wat de rechtbank en kinderrechter vervolgens hebben beslist.

Lijfswang komt in beeld, omdat alle andere dwangmiddelen vergeefs zijn ingezet. Het opleggen van die dwangsommen heeft echter geen enkel effect. Veel ongemak ervaart de vrouw er ook niet van. Haar inkomen is zo beperkt dat incasso van inmiddels verbeurde dwangsommen niet (volledig) mogelijk is. Gelet op het fundamentele karakter van het recht op omgang heeft de man in dit geval terecht gegrepen naar de wettelijke mogelijkheid om lijfswang toe te passen.

De rechtbank verklaart dit vonnis uitvoerbaar bij lijfswang, in die zin dat indien de vrouw niet meewerkt aan de hiervoor genoemde omgangsregeling haar voor iedere overtreding telkens voor de duur van ten hoogste 24 uur lijfswang kan worden opgelegd met dien verstande dat de lijfswang niet vaker dan drie keer ten uitvoer wordt gelegd en bepaalt dat de kosten van de toegepaste lijfswang voor rekening komen van de vrouw.

Het vonnis wordt uitvoerbaar bij voorraad verklaard, omdat de rechter het belangrijk vindt dat deze regeling zo wordt uitgevoerd en dat het belang van de minderjarige bij de uitvoering van deze regeling zwaarder weegt dan het belang dat wordt gediend met een schorsing door het instellen van hoger beroep of herbeoordeling van zijn beslissing of in een executie kortgeding.

mr. E. Lam

Instantie: Rechtbank Noord-Nederland
Datum uitspraak: 22-08-2022
ECLI: ECLI:NL:RBNNE:2022:3088
Zaaknummer: C/18/215472 / KG ZA 22-151
Rechters: B.R. Tromp
Advocaten: J.F.M. Hanus en A.R.H. Baas
Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

COVID-19. Klacht tegen huisarts over weigeren zorg vanwege niet dragen mondkapje ongegrond.

Klaagster heeft de huisartsenpraktijk verlaten vóórdát het consult had plaatsgevonden, omdat zij niet bereid was om een mondkapje of spatscherm te dragen en zij ook een zelftest had geweigerd. Het bestaan van een angststoornis die het dragen van een mondkapje zou belemmeren heeft klaagster niet aannemelijk gemaakt. De huisarts kan geen tuchtrechtelijk verwijt worden gemaakt van het feit dat de consulten niet hebben plaatsgevonden.

Feiten

Klaagster had op 24 januari 2022 en op 7 maart 2022 de huisartsenpraktijk bezocht in verband met verkoudheids- en oorklachten. De huisartsenpraktijk had als beleid dat patiënten een mondkapje moesten dragen, of een spatmasker en als dat niet mogelijk was werd gevraagd een COVID-test (zelftest) te doen. Beide keren droeg klaagster geen mondkapje. Klaagster stelde dat zij vanwege een angststoornis geen mondkapje kon dragen. Klaagster weigerde een spatscherm te dragen of een zelftest te doen. Klaagster is tijdens beide bezoeken uit de praktijk vertrokken, zonder dat zij haar huisarts had gezien of gesproken. Na het eerste bezoek heeft de huisarts telefonisch contact opgenomen met klaagster, maar kreeg geen gehoor. De dag na het tweede bezoek heeft klaagster op haar verzoek een verwijzing naar de KNO-arts gekregen.

Klacht

De huisarts wordt verweten dat hij twee keer een consult heeft geweigerd, omdat klaagster geen mondkapje droeg.

Oordeel

Het Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg (RTG) stelt bij de beoordeling voorop

dat op 24 januari 2022 in Nederland krachtens de wet voor personen van 13 jaar en ouder de verplichting bestond tot het dragen van een mondkapje in publieke binnenruimten. Deze verplichting gold niet voor personen die vanwege een beperking of ziekte geen mondkapje konden dragen. Voorts merkt het RTG op dat bij het tweede bezoek op 7 maart 2022 geen sprake meer was van een landelijke mondkapjesplicht, maar dat zorgaanbieders nog steeds bevoegd waren om te bepalen dat in hun gebouw een mondkapje verplicht was.

Het RTG acht het beleid van de huisartsenpraktijk ten aanzien van COVID-19 redelijk en aanvaardbaar, aangezien hiermee voldoende alternatieven voor een mondkapje worden geboden en op alle mogelijke situaties op medisch adequate wijze kon worden ingespeeld.

Het RTG is van mening dat klaagster niet aannemelijk heeft gemaakt dat zij lijdt aan een angststoornis die het voor haar onmogelijk maakt een mondkapje of spatmasker te dragen. Het RTG stelt vast dat het de eigen keuze is geweest van klaagster de praktijk te verlaten, omdat zij aan geen van de haar aangeboden alternatieven kon of wilde voldoen. Gelet hierop kan de huisarts naar het oordeel van het RTG geen tuchtrechtelijk verwijt worden gemaakt van het feit dat de consulten niet hebben plaatsgevonden. Tot slot overweegt het RTG dat klaagster de door haar gewenste verwijzing heeft gekregen en dat daarmee aan haar zorgvraag is voldaan. Het RTG verklaart de klacht ongegrond.

mr. M. Christe

Instantie: Regionaal Tuchtcollege voor de Gezondheidszorg Amsterdam

Datum uitspraak: 23-08-2022

ECLI: ECLI:NL:TGZRAMS:2022:121

Zaaknummer:

RECHTSPRAAK

Schadevergoeding. Officier van justitie in verzuim met indienen verzoekschrift voor beëindiging verplichte zorg ex artikel 8:19 lid 3 Wvggz.

Verzoeker vordert een schadevergoeding wegens overschrijding door de officier van justitie van de termijn ex artikel 8:19 lid 3 Wvggz . € 10 per dag toegekend.

Feiten

De rechtbank heeft op 1 juli 2021 een zorgmachtiging verleend, geldig tot 1 juli 2022. Op 13 april 2022 heeft verzoeker zijn verzoek tot ontslag, nadat dit verzoek door de geneesheer-directeur was afgewezen, aan de officier van justitie gezonden met het verzoek dit onverwijld aan de rechtbank door te zenden ex artikel 8:19 lid 1 Wvggz.

Op 20 april 2022 heeft de geneesheer-directeur verzoeker gemeld dat de officier heeft besloten een aansluitende zorgmachtiging voor te bereiden, waarvoor op 10 mei 2022 een verzoekschrift is ingediend bij de rechtbank. Bij dit verzoekschrift was niet het verzoek tot ontslag van verzoeker gevoegd. De zorgmachtiging is vervolgens verleend tot en met 24 november 2022.

Aangezien de officier heeft nagelaten het verzoek tot ontslag in te dienen bij de rechtbank, vordert verzoeker een schadevergoeding van € 20 per dag dat de officier de termijn van artikel 8:19 lid 3 Wvggz heeft overschreden.

Oordeel

In artikel 8:19 lid 3 Wvggz is bepaald dat de officier het verzoekschrift voor de beëindiging van de verplichte zorg op grond van een zorgmachtiging onverwijld indient bij de rechter. Niet in geschil is dat de officier heeft nagelaten het op 13 april 2022 aan de officier toegezonden ontslagverzoek ter beoordeling door te zenden aan de rechtbank.

In de gegeven situatie verstaat de rechtbank onder 'onverwijld' (art. 8:19 lid 3 Wvggz) een

termijn van maximaal zeven dagen. De rechtbank stelt vast dat de officier in deze situatie vanaf 21 april 2022 in verzuim is en dat hij de termijn van artikel 8:19 lid 3 Wvggz met 33 dagen heeft overschreden.

De rechtbank overweegt dat het overschrijden van de termijn spanning en frustratie bij verzoeker heeft opgeleverd. Verzoeker heeft voldoende gemotiveerd dat hij heeft geleden onder de onzekerheid vanwege het uitblijven van een reactie van de officier op zijn verzoek. De rechtbank passeert het verweer dat het ontslagverzoek niet eerder zou zijn behandeld dan op 24 mei 2022 bij het verzoek tot verlening van de zorgmachtiging. De rechtbank overweegt dat de officier het verzoek om een aansluitende zorgmachtiging pas op 10 mei 2022 heeft ingediend, zodat onbekend is gebleven of de rechtbank het ontslagverzoek eerder zou hebben behandeld.

Gelet op de omstandigheden van verzoeker stelt de rechtbank de schade naar billijkheid vast op een bedrag van € 10 per dag, hetgeen gezien de termijnoverschrijding van 33 dagen uitkomt op een schadevergoeding van € 330.

mr. S. Snelder

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 28-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:6524

Zaaknummer: C/10/640459 / FA RK 22-4409

Rechters: S. Wierink

Advocaten: J. van Veelen-de Hoop

Wetsartikelen: 10:12 lid 3 Wvggz en 8:19 Wvggz

RECHTSPRAAK

Voortzetting crisismaatregel. Roken van sigaretten als ernstig nadeel als bedoeld in de Wvggz.

Voortzetting crisismaatregel toegewezen. Betrokkene heeft een slechte gezondheid, waar het roken een enorme invloed op heeft. De rechtbank oordeelt dat het roken daarom moet worden beschouwd als ernstig nadeel.

Feiten

De officier van justitie heeft verzocht om voortzetting van de op 20 juli 2022 opgelegde crisismaatregel.

Betrokkene is gediagnosticeerd met terminale COPD, maar dit weerhoudt hem er niet van om te roken. Als gevolg daarvan is betrokkene de afgelopen maand tweemaal opgenomen geweest op de IC-afdeling van het ziekenhuis vanwege longaanvallen (exacerbaties). Het ziekenhuis heeft aangegeven dat zij bij een volgende longaanval niets meer kunnen doen en dat de kans op overlijden groot is.

De behandelaar van betrokkene heeft aangegeven dat betrokkene ten tijde van de IC-opname een slechte gezondheid had, maar dat de gezondheidssituatie wel is opgeknapt door het aantal sigaretten per dag te verminderen van 27 naar 20.

Oordeel

De rechtbank oordeelt dat 20 sigaretten per dag nog steeds te veel is en dat een voortzetting van de crisismaatregel noodzakelijk is om dit aantal nog verder terug te dringen. Gelet op de fysieke toestand van betrokkene en de enorme invloed die roken hierop heeft, beschouwt de rechtbank roken als ernstig nadeel in de zin van de Wvggz. De rechtbank neemt daarbij in ogenschouw dat als betrokkene, anders dan gezondere mensen, blijft roken dit nieuwe longaanvallen tot gevolg heeft waardoor hij een grotere kans heeft te overlijden. De rechtbank overweegt daarom om voorbij te gaan aan de wens van betrokkene om zelf te beslissen of hij wil roken of niet.

De rechtbank overweegt dat vermoed wordt dat dit nadeel wordt veroorzaakt door gedrag dat voortvloeit uit een psychische stoornis, in de vorm van schizofrenie van het paranoïde type, met een chronisch beloop en met name negatieve symptomen.

Verder overweegt de rechtbank dat de crisissituatie dermate ernstig is dat de procedure voor een zorgmachtiging niet kan worden afgewacht, dat betrokkene zich verzet tegen de zorg en er geen minder bezwarende alternatieven zijn die hetzelfde beoogde effect hebben.

Daarnaast overweegt de rechtbank dat de vormen van verplichte zorg beperkt moeten worden tot het verder verminderen van het roken van sigaretten. De rechtbank oordeelt dat in dat kader drie vormen van verplichte zorg noodzakelijk zijn om ernstig nadeel af te wenden, namelijk: onderzoek aan kleding of lichaam op de aanwezigheid van sigaretten; onderzoek van de woon- of verblijfruimte op sigaretten; en het aanbrengen van beperkingen in de vrijheid het eigen leven in te richten (namelijk: de mogelijkheid sigaretten in te nemen). Ten aanzien van de overige door de officier van justitie verzochte vormen van verplichte zorg overweegt de rechtbank dat deze niet noodzakelijk worden geacht om het ernstig nadeel af te wenden.

De rechtbank verleent de machtiging tot voortzetting van de crisismaatregel voor de duur van drie weken.

mr. S. Snelder

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 22-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:6462

Zaaknummer: C/10/641822 / FA RK 22-5084

Rechters: Moerman. E.M. E.M. Moerman

Advocaten: M.C. Bekkering

Wetsartikelen: 7:7 Wvggz en 1:1 lid 2 Wvggz

RECHTSPRAAK

Beëindiging gezag ouders na jarenlang patroon structureel onveilig opvoedingsklimaat.

Sprake van een jarenlang patroon van huiselijk geweld, onttrekking aan de hulpverlening en negeren van veiligheidsafspraken. Hoewel de moeder slachtoffer is van de vader heeft zij keuzes gemaakt die niet in het belang van de kinderen zijn.

Feiten

De kinderen van de ouders staan sinds 24 augustus 2018 onder toezicht van een GI. De moeder en de kinderen verblijven op dat moment in een opvangcentrum voor huiselijk geweld nadat de moeder door de vader ernstig is mishandeld. De moeder vertrekt met de kinderen tegen de afspraken in uit het opvangcentrum naar een onbekende verblijfplaats en de ouders zijn onbereikbaar voor de GI.

De kinderen zijn sinds september 2018 uit huis geplaatst.

In de periode daarna laten de ouders een onvoorspelbare en/of ambivalente houding zien in het meewerken aan noodzakelijke hulpverlening. In maart 2019 vindt een ernstig incident plaats waarbij de vader een pan hete olie naar de moeder gooit en moeder uit angst van het balkon springt, terwijl zij op dat moment zwanger is. De vader wordt op 5 maart 2020 veroordeeld tot een gevangenisstraf van 18 maanden en tbs met voorwaarden voor poging tot zware mishandeling van de moeder en het meerdere malen verkrachten van de moeder.

In juli 2021 vindt er een ernstig incident plaats tijdens een onbegeleid omgangsmoment met de moeder waarbij alle kinderen aanwezig zijn. Er wordt iets gegooid naar de pleegmoeder van een van de kinderen dat een ontploffing teweeg brengt. Er zijn vermoedens dat de broer van de vader op dat moment ook in de woning van de moeder aanwezig was. Door de moeder wordt enige betrokkenheid van haar ex-schoonfamilie ontkend. In september 2021 ontsnapt de vader uit de tbs-kliniek. De moeder zegt geen contact met de vader of met zijn familie te onderhouden. In oktober 2021 wordt de moeder echter met jongste dochter door de politie in het huis van de zus van de vader aangetroffen.

De Raad voor de Kinderbescherming verzoekt het gezag van de ouders te beëindigen en de GI tot voogdes over de kinderen te benoemen.

Oordeel

Overwogen wordt dat er sprake is van een jarenlang patroon van huiselijk geweld, onttrekking aan de hulpverlening, het negeren van veiligheidsafspraken en wisselende verblijfplaatsen, waardoor de ouders een structureel onveilig opvoedingsklimaat hebben gecreëerd. Blootstelling aan huiselijk geweld is zeer schadelijk voor jonge kinderen en kan op latere leeftijd zichtbare schade tot gevolg hebben in hun lichamelijke, cognitieve, emotionele en sociale ontwikkeling. Zowel de vader als de moeder bagatelliseert echter de weerslag van hun handelen en hun persoonlijke problematiek op de kinderen.

De vader wil niet bij de zaak betrokken worden door de diverse instanties waaronder de GI, waardoor er geen samenwerking mogelijk is tussen de vader en de instanties en er ook geen overleg plaatsvindt. Hoewel de moeder slachtoffer is van de vader en gezien wordt dat zij liefdevol is naar haar kinderen, heeft zij wel jarenlang keuzes heeft gemaakt die niet in het belang van de kinderen zijn geweest, waaronder het zich niet houden aan veiligheidsafspraken. Zij heeft hen op die wijze gedurende langere periode blootgesteld aan ernstige onveiligheid. Het staat vast dat alle drie de kinderen daar in meer of mindere mate beschadigingen van hebben opgelopen en zij onveilig aan hun moeder zijn gehecht.

Op grond van artikel 1:276, eerste lid, BW worden de moeder en de vader als ouders waarvan het gezag wordt beëindigd, ervan uitgaande dat zij het bewind voerden over het vermogen van de kinderen, veroordeeld tot het afleggen van rekening en verantwoording daarover aan hun opvolger in het bewind.

mr. E. Lam

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 18-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2022:7072

Zaaknummer: C/10/637311 / JE RK 22-982

Rechters: W.J. Loorbach, A.M.I. van der Does en R.R. Warmerdam

Advocaten: P.A.J. van Putten en S. Kuijs

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toewijzing verzoek geslachtswijziging naar geslacht 'X'.

Genderidentiteit behoort tot het meest wezenlijke onderdeel van de persoon en het privéleven. Voornemen wetgever om te komen tot ‘een’ vorm van genderneutrale registratie en soortgelijke verzoeken door andere rechtbanken inmiddels toegewezen.

Feiten

Verzoeker heeft verzocht om wijziging van de vermelding van zijn geslacht in de geboorteakte in 'X' dan wel verbetering of doorhaling van de geboorteakte.

De rechtbank heeft op 17 december 2021 prejudiciële vragen aan de Hoge Raad gesteld. De Hoge Raad heeft er op 4 maart 2022 van afgezien deze te beantwoorden. Daartoe heeft de Hoge Raad overwogen dat de Nederlandse wet op dit moment niet voorziet in een mogelijkheid tot wijziging of verbetering van de geslachtsregistratie in een geboorteakte in een 'X' of een andere genderneutrale aanduiding als iemand de overtuiging heeft niet of niet alleen te behoren tot het mannelijke of het vrouwelijke geslacht. En dat de rechtbank terecht heeft overwogen dat het in beginsel aan de wetgever is om voor de registratie van non-binaire personen een wettelijke voorziening te treffen. Het ligt op de weg van de wetgever te bepalen hoe (binnen de *margin of appreciation* die art. 8 EVRM aan de nationale staten laat) de overheidsregistratie van personen wordt ingericht en de hiervoor bedoelde wettelijke voorziening wordt vormgegeven.

Oordeel

De rechtbank overweegt dat na de uitspraak van de Hoge Raad de Raad van State op 6 april 2022, gepubliceerd op 3 juni 2022, advies heeft gegeven over het door Van Ginneken ingediende amendement. De Raad van State heeft daarbij geadviseerd om de invoering van de mogelijkheid tot (wijziging naar) een geslachtsneutrale registratie in een apart wetsvoorstel te vervatten. Van Ginneken heeft daarop laten weten haar amendement in te trekken en een initiatiefwet op te gaan stellen.

Inmiddels zijn er, ook na de uitspraak van de Hoge Raad, meerdere uitspraken door verschillende rechtbanken geweest, waarin, in de lijn met de uitspraak van rechtbank Amsterdam van 21 juli 2021 (ECLI:NL:RBAMS:2021:3732) en in lijn met het eerder genoemde amendement van Van Ginneken, het verzoek tot het aanduiden van het geslacht in de geboorteakte met 'X' is toegewezen.

Gelet op al het voorgaande, op de omstandigheid dat de genderidentiteit tot het meest wezenlijke onderdeel van de persoon en het privéleven behoort, het door de wetgever geuite voornemen om te komen tot 'een' vorm van genderneutrale registratie, op de omstandigheid dat andere rechtbanken er inmiddels voor hebben gekozen soortgelijke verzoeken ook na de uitspraak van de Hoge Raad toe te wijzen, waardoor in het land rechtsongelijkheid ontstaat als de rechtbank Den Haag ervoor kiest het verzoek af te wijzen, de ambtenaar zich in dit specifieke geval niet tegen toewijzing van het verzoek verzet, en het verder evenmin wenselijk is om alle zaken die hierover worden ingediend aan te houden tot het onzekere moment dat de wetgever een wettelijke regeling tot stand zal hebben gebracht, wijst de rechtbank het verzoek toe.

mr. E. Lam

Instantie: Rechtbank Den Haag

Datum uitspraak: 07-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBDHA:2022:6785

Zaaknummer: C/09/607560 / FA RK 21-1082

Rechters: M.J. Alt-van Endt, J.C. Sluymer en C.S.F. de Nijs

Advocaten: K.S.M. Smienk

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Grensoverschrijdend gedrag jegens jeugdbeschermer.

Toelaten geluidsopname. Verbale agressie, bedreiging en fysiek geweld jegens een jeugdprofessional wordt sterk veroordeeld.

Feiten

De moeder heeft twee minderjarige kinderen met twee verschillende vaders.

Beide kinderen hebben onder toezicht gestaan van de GI. De oudste dochter is uit huis geplaatst bij een pleeggezin. De jongste dochter is uit huis geplaatst bij haar vader.

In een brief gedateerd 21 januari 2020 schrijft de teammanager van de jeugdprofessional aan de moeder: *'[De GI] heeft kennis genomen van het feit dat u op 14 januari 2020 de [jeugdprofessional] heeft uitgescholden in het openbaar, naar haar heeft geschreeuwd, haar persoonlijk heeft geïntimideerd door dichterbij haar te gaan staan en dreigende uitingen heeft gedaan dat u het niet hierbij zou laten, dat de [jeugdprofessional] het moest afwachten, en dat de [jeugdprofessional] het wel te zien krijgt'*.

De moeder verwijt de jeugdprofessional dat zij onterecht een negatiever beeld van haar heeft gegeven dan reëel is en niet bereid is hierover in gesprek te gaan. Zij verwijt haar verder schending van de privacy van haar oudste dochter en dat zij onvoldoende is meegenomen in het verzoek tot gezagsbeëindiging.

Oordeel

Bezwaar tegen toelaten geluidsopname

Het College gaat niet mee in het bezwaar van de jeugdprofessional tegen toelating van de geluidsopname en het 'uitgeschreven gesprek van de geluidsopname'. Anders dan de jeugdprofessional lijkt te veronderstellen, stelt artikel 8.11 van het Tuchtreglement versie 1.3, dat hier van toepassing is, aan de transcriptie niet de eis van volledigheid (zoals versie 1.4 dat wel doet). Voor de beoordeling van de klacht acht het College het 'uitgeschreven gesprek van de geluidsopname' een bruikbare weergave van het gesprek zoals dat op 14 januari 2020 heeft

plaatsgevonden.

Oordeel klachten moeder

Het College stelt voorop dat het verbale agressie, bedreiging en fysiek geweld jegens een jeugdprofessional sterk veroordeelt en acht van belang dat er binnen de GI duidelijk beleid, visie en afspraken zijn over hoe te handelen in voorkomende situaties, waardoor de jeugdprofessional, die zich veelal beweegt in spanningsvolle situaties, zich gesteund kan voelen.

Duidelijk is dat de jeugdprofessional de woorden van de moeder, de toon waarop deze werden uitgesproken en haar non-verbale gedrag als grensoverschrijdend heeft ervaren en dat de jeugdprofessional zich persoonlijk onveilig voelde. Het College stelt mede op basis van de geluidsopname vast dat de moeder zich tijdens of direct na het gesprek tegenover de jeugdprofessional grensoverschrijdend heeft gedragen. Niet is gebleken dat de jeugdprofessional niet bereid is geweest om, samen met de teammanager, met de moeder over de gang van zaken in gesprek te gaan.

Alle drie de klachtonderdelen worden ongegrond verklaard.

mr. E. Lam

Instantie: College van Toezicht van de Stichting Kwaliteitsregister Jeugd

Datum uitspraak: 21-06-2022

Zaaknummer: 20.305 Ta

RECHTSPRAAK

Rechtbank volgt deskundigenoordeel dat medische fout (slechts) heeft geleid tot hersteldelay van een jaar en begroot de schade op de voet van artikel 6:97 BW.

Een dijbeenfractuur wordt verkeerd geopereerd. Partijen verschillen van mening over de medische en de schadegevolgen daarvan. Na nadere toelichting door de deskundige volgt de rechtbank diens oordeel dat de medische fout niet tot een ander uiteindelijk herstel van de fractuur heeft geleid, wel tot extra klachten en beperkingen voor de periode van een jaar. Daaruit volgt volgens de rechtbank niet zonder meer dat de schade zich ook precies in dat tijdvak manifesteert. Op de voet van artikel 6:97 BW begroot de rechtbank de schade. Die komt lager uit dan het bedrag dat reeds is betaald, zodat geen vordering resteert. Smartengeld € 7.500.

Feiten

Bij een eenzijdig motorongeval in mei 2005 loopt een man een schouder- en dijbeenfractuur op. Daags na het ongeval wordt hij in het Rijnstate ziekenhuis aan de dijbeenfractuur geopereerd. Een van de grendelschroeven blijkt niet goed te zijn geplaatst en vijf dagen later wordt hij opnieuw geopereerd. De revalidatie start, maar de man blijft klachten houden en in mei 2006 wendt hij zich voor een second opinion tot het Slingeland ziekenhuis. Daar blijkt dat de dijbeenfractuur niet goed geneest en de man ondergaat in dat ziekenhuis een derde operatie. Vanaf dat moment verloopt het herstel van de fractuur wel normaal.

De man stelt het Rijnstate aansprakelijk. De verzekeraar van het ziekenhuis, Medirisk, erkent dat de operaties niet goed zijn uitgevoerd en erkent aansprakelijkheid voor de gevolgen van het delay in het herstel. Ter afwikkeling van de schade vindt bij het NOC een gezamenlijke gecombineerde orthopedische/neurologische expertise plaats. Volgens Medirisk blijkt daaruit dat het onzorgvuldig medisch handelen heeft geleid tot een jaar extra genezingstijd, maar niet

tot een ander uiteindelijk herstel. Het lukt partijen vervolgens niet om tot overeenstemming te komen over de duur van de schadeperiode en over de schadeomvang. Medirisk betaalt € 40.000 aan schade en € 18.500 aan buitengerechtelijke kosten. Daarmee is volgens Medirisk de schade vergoed. De man is het daar niet mee eens en hij gaat over tot dagvaarding.

In deze procedure vordert de man een verklaring voor recht dat het ziekenhuis aansprakelijk is voor de uit de foutieve operaties voortvloeiende aanwezig gebleven klachten en beperkingen en de daardoor ontstane schade, ook na het extra hersteljaar. Ook hij baseert zijn stellingen op het rapport van het NOC. Zijn schade bedraagt volgens hem een veelvoud, te weten € 537.534.

Oordeel

De rechtbank stelt voorop dat partijen in beginsel zijn gebonden aan het NOC-rapport. Het rapport is op gezamenlijk verzoek uitgebracht en partijen hebben tegen de bevindingen en conclusies van de deskundigen geen zwaarwegende bezwaren naar voren gebracht. Daarom mag aan dit rapport niet zonder gegronde reden voorbij worden gegaan en dient ter vaststelling van het causaal verband tussen de klachten en de medische fouten in beginsel te worden uitgegaan van dat rapport. De rechtbank stelt vervolgens vast dat partijen van mening verschillen over de conclusies die uit het NOC-rapport kunnen worden getrokken.

Ten aanzien van de gevolgen op neurologisch gebied is het rapport volgens de rechtbank voldoende duidelijk: het onzorgvuldig medisch handelen heeft op neurologisch gebied geen gevolgen gehad. Dat de man toch neurologische klachten heeft overgehouden, zoals hij stelt, acht de rechtbank onvoldoende onderbouwd. Het beroep van de man op de whiplash-jurisprudentie passeert de rechtbank, nu er van een vergelijkbare situatie geen sprake is, mede omdat de deskundige alternatieve oorzaken voor de klachten benoemt.

Ten aanzien van de gevolgen op orthopedisch gebied acht de rechtbank een nadere toelichting van de deskundige noodzakelijk alvorens te kunnen oordelen. De rechtbank formuleert daartoe enkele vragen en partijen gaan daarmee akkoord. Tot zover de tussenvonnissen.[1]

De rechtbank overweegt dat de beantwoording van de aanvullende vragen door de orthopedisch expert en de door hem gebezigde motivering, die inzichtelijk zijn en die mede gebaseerd zijn op diens bijzondere kennis en ervaring, in samenhang gezien met het NOC-rapport, in zijn geheel overtuigend voorkomen, en neemt het deskundigenoordeel als uitgangspunt over. Dat oordeel komt er volgens de rechtbank op neer dat de medische fout heeft geleid tot extra klachten en beperkingen voor de periode van een jaar. Na de operatie in het Slingeland is uiteindelijk alsnog een volledige genezing van de dijbeenfractuur bereikt. De verdere beperkingen en klachten zijn het gevolg van het motorongeluk zelf en zouden zich

ook zonder de medische fout hebben voorgedaan.

Wat dan nog voorligt, is de omvang van de door de medische fout veroorzaakte schade en met de begroting daarvan gaat de rechtbank aan de slag. Na het toetsingskader te hebben geschetst – dat erop neerkomt dat op praktische gronden en om redenen van billijkheid de schade niet concreet maar abstract kan worden berekend, en dat indien de schade niet nauwkeurig kan worden vastgesteld de rechter bevoegd is deze te schatten (art. 6:97 BW)[2] – overweegt de rechtbank dat de schadebegroting wordt bemoeilijkt doordat weliswaar nu duidelijk is dat de extra morbiditeitsperiode een jaar bedraagt, maar daaruit niet zonder meer volgt dat de daaruit voortvloeiende schade zich ook precies in dat tijdvak manifesteerde. Per gevorderde schadepost (verlies van arbeidsvermogen, ziekenhuisdaggeld, medische kosten, reis- en parkeerkosten, zelfwerkzaamheid en diverse overige kosten) beoordeelt de rechtbank dat vervolgens, waarbij de rechtbank overweegt dat als ieder verder aanknopingspunt ontbreekt, wel een jaar als schadeperiode zal worden aangehouden.

Juridisch gezien gebeurt er bij de daarna volgende schadebegroting weinig vermeldenswaardigs. Het komt er voornamelijk op neer dat de man telkenmale het causaal verband tussen de betreffende schadepost en uitsluitend de medische fout onvoldoende aannemelijk maakt. Met verwijzing naar de *Smartengeldgids* stelt de rechtbank het smartengeld vast op € 7.500. Inclusief wettelijke rente komt de rechtbank op een totaal schadebedrag van € 17.894. Omdat dat lager is dan de reeds betaalde vergoeding, resteert er geen vordering meer. Dat lot treft ook de buitengerechtelijke kosten; nu de schade € 17.894 bedraagt, kan het (gevorderde) bedrag van € 69.127 niet als redelijk worden aangemerkt.

Ook de door de man gevorderde Bijstandgarantie (eventuele terugvordering door de gemeente van betaalde Bijstand voor zover deze voortvloeit uit het verkrijgen van schadevergoeding) wijst de rechtbank af, nu er geen aanvullende schadevergoeding volgt en niet blijkt dat een terugvordering te verwachten is als gevolg van de reeds betaalde schadevergoeding.

De rechtbank wijst de vorderingen van de man af.

mr. dr. R.P. Wijne

[1] Rb. Gelderland 14 april 2021, ECLI:NL:RBGEL:2021:2438, en 14 juli 2021, ECLI:NL:RBGEL:2021:3665.

[2] De rechtbank verwijst naar een achttal arresten van de Hoge Raad, met specifieke verwijzingen naar rechtsoverwegingen in de arresten. Het gaat de samenvatting te buiten deze hier op te noemen; verwezen zij naar het vonnis.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 20-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:3698

Zaaknummer: C/05/366528 / HA ZA 20-140

Rechters: T.P.E.E. van Groeningen

Advocaten: R.C. Tubbergen en M. van Gool

Wetsartikelen: 6:96 BW en 6:97 BW

RECHTSPRAAK

Ernstige bezwaren tegen totstandkoming deskundigenbericht over handelen tandartsen, rechtbank heeft behoefte aan nieuw deskundigenoordeel.

Een vrouw stelt haar voormalig tandartsen aansprakelijk. Haar verwijten baseert zij op een gebrekkig tot stand gekomen deskundigenbericht en visies van een partijdeskundige en voormalig behandelaars. Het bewijs van de gestelde tekortkomingen, die door de tandartsen worden betwist, kan daarmee naar het oordeel van de rechtbank niet worden geleverd. De rechtbank heeft behoefte aan voorlichting door een nieuw in te schakelen deskundige en formuleert alvast enkele vragen.

Feiten

Een vrouw is patiënte bij een tandartsenmaatschap met drie tandartsen. In 2002 wordt ter correctie van een diepe beet een behandelplan opgesteld en tandarts 1 begint met de uitvoering daarvan. Gedurende de uitvoering behandelen ook tandarts 2 en 3 de vrouw door plaatsing van kronen (2004) en implantaten (2006/2007). In november 2007 vraagt de vrouw een second opinion bij een orthodontist van het Academisch Centrum Tandheelkunde Amsterdam (ACTA). Die beoordeelt het orthodontische resultaat tot dan toe als zeer onbevredigend. In februari 2008 komt de behandelrelatie tot een eind en in maart 2008 stelt de vrouw de tandartsen aansprakelijk. Kort daarna stelt zij ook de beroepsaansprakelijkheidsverzekeraar van de tandartsen, Nationale Nederlanden, aansprakelijk. In 2009 ondergaat de vrouw een kaakoperatie, voorafgegaan en gevolgd door diverse behandelingen.

Gedurende de periode die volgt, komt er nog een drietal tandheelkundige visies beschikbaar: van de behandelend orthodontist, van de medisch adviseur van Arag Rechtsbijstand (die – ietwat opmerkelijk – voor zowel de vrouw als de tandartsen optreedt), en van een door de vrouw en de tandartsen gezamenlijk ingeschakelde deskundige. Dat leidt niet tot een

oplossing, want in 2020 gaat de vrouw over tot dagvaarding. Zij vordert een verklaring voor recht dat de tandartsen hoofdelijk aansprakelijk zijn en hen te veroordelen tot vergoeding van haar schade, op te maken bij staat. Volgens de vrouw zijn zij toerekenbaar tekortgeschoten in de uitvoering van de behandelingsovereenkomst. De tandartsen hebben volgens haar zowel de informed consent-verplichting (art. 7:448 BW) als de lege artis-verplichting (art. 7:453 BW) geschonden.

De vordering op Nationale Nederlanden grondt de vrouw op de directe actie ex artikel 7:954 BW.

De tandartsen dagvaarden Nationale Nederlanden in vrijwaring. Zij vorderen dat Nationale Nederlanden wordt veroordeeld te betalen al hetgeen waartoe de tandartsen worden veroordeeld.

Oordeel

Na bespreking van het toetsingskader zet de rechtbank de verwijten die de vrouw de tandartsen maakt uiteen en stelt vast dat de vrouw haar verwijten baseert op de verschillende hierboven genoemde tandheerkundige visies: de second opinion bij het ACTA, de nadien behandelend orthodontist, de medisch adviseur van Arag Rechtsbijstand en de gezamenlijk ingeschakelde deskundige. Dat is echter voor de rechtbank om verschillende redenen problematisch.

Na overwogen te hebben dat de bevindingen van een door partijen gezamenlijk ingeschakelde deskundige in beginsel leidend is tussen die partijen, benoemt de rechtbank ook de uitzonderingen op dat uitgangspunt, te weten als de motivering en conclusies ondeugdelijk zijn onderbouwd of als sprake is van andere zwaarwegende en steekhoudende bezwaren aangaande de wijze van totstandkoming van het deskundigenbericht. En van dat laatste is naar het oordeel van de rechtbank sprake.

Ten eerste is Nationale Nederlanden niet bij het deskundigenoordeel betrokken. Daarmee is in ieder geval geen sprake van een voor Nationale Nederlanden bindend oordeel. Ten tweede hebben zich ook ten opzichte van de tandartsen ernstige onvolkomenheden voorgedaan rondom de totstandkoming van het deskundigenbericht. De tandartsen stellen niet door de deskundige te zijn gehoord. Onbetwist stellen zij dat Arag enige tijd voor zowel de vrouw als voor hen is opgetreden en dat Arag heeft verhinderd dat een uitgebreid commentaar van de tandartsen op het rapport aan de deskundige is voorgelegd. Daarnaast had ook de medisch adviseur van Arag twee petten op en heeft die zijn conclusies bijgesteld in de loop der tijd. Die gewijzigde bevindingen van de medisch adviseur zijn ook niet aan de deskundige voorgelegd.

Een en ander leidt de rechtbank tot de conclusie dat er zodanig vele en ernstige bezwaren kleven aan de totstandkoming van het deskundigenrapport, dat het niet als uitgangspunt kan dienen voor de verdere beoordeling van de zaak.

Ten aanzien van de overige tandheelkundige visies overweegt de rechtbank dat het visies van partijdeskundigen dan wel voormalig behandelaars betreft. Nu de tandartsen bovendien gemotiveerd aangeven dat in de visies er onvoldoende rekening is gehouden met het feit dat de behandeling nog niet was afgerond, dat er al wijzigingen door derden waren aangebracht, en dat er is uitgegaan van een onjuiste stand van zaken ten aanzien van de kronen, oordeelt de rechtbank dat het bewijs van de gestelde – betwiste – tekortkomingen evenmin met de bevindingen van deze artsen kan worden geleverd.

Daarmee komt de rechtbank ertoe dat zij behoefte heeft aan voorlichting door een nieuw in te schakelen deskundige. De rechtbank formuleert een aantal vragen en verwijst de zaak naar de rol om partijen in de gelegenheid te stellen zich uit te laten over deze vragen en over de persoon van de deskundige.

Dan sluit de rechtbank (nog vrij uitgebreid) af met een aantal overwegingen over de schade. Voor zover aan het begroten daarvan zal worden toegekomen, is de rechtbank van oordeel dat de schade al in deze procedure kan worden begroot; verwijzing naar de schadestaatprocedure is niet geïndiceerd. Aan de hand van de verschillende door de vrouw gevorderde schadeposten (totaal € 41.632,15), maakt de rechtbank alvast enige opmerkingen, onder andere dat de vrouw her en der uitgaat van begrote en niet van daadwerkelijk gemaakte kosten.

Met betrekking tot de vordering jegens Nationale Nederlanden acht de rechtbank een splitsing naar het soort schade relevant, nu Nationale Nederlanden alleen (direct) kan worden aangesproken voor schade die onder de dekking van de verzekering valt.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Amsterdam

Datum uitspraak: 03-08-2022

ECLI: ECLI:NL:RBAMS:2022:4909

Zaaknummer: C/13/686831 / HA ZA 20-724

Rechters: R.H.C. van Harmelen

Advocaten: E.H.J.M. Dohmen, C.W. Gijsbers en J.E. van de Wint

Wetsartikelen: 7:446 BW, 7:448 BW, 7:450 BW, 7:453 BW en 7:954 BW

RECHTSPRAAK

Telefonisch onderzoek UWV onvoldoende om zicht op beperkingen te krijgen, medisch onderzoek onzorgvuldig.

Een man met een WW-uitkering meldt zich ziek. Na een korte periode Ziektewet acht het UWV hem geschikt voor zijn laatstelijk verrichte arbeid. Het medisch onderzoek door UWV heeft bestaan uit informatie inwinnen bij de huisarts, telefonisch contact met de man in de primaire fase en een telefonische hoorzitting in de bezwaarfase. Dat is volgens de Raad onzorgvuldig. De informatie van de huisarts dateert van vóór de datum in geding en betreft andere klachten dan die van de ziekmelding, waardoor onvoldoende zicht bestond op de beperkingen van de man ten tijde van het bestreden besluit. Het UWV moet opnieuw medisch onderzoek doen en krijgt zes weken de tijd om het gebrek in het bestreden besluit te herstellen.

Feiten

Een man met een WW-uitkering meldt zich ziek in verband met toegenomen schouderklachten en psychische klachten. Het UWV kent hem een Ziektewetuitkering toe. Na tweemaal telefonisch contact met de man acht de verzekeringsarts hem geschikt voor zijn laatstelijk verrichte arbeid (van magazijnmedewerker) en bij besluit stelt het UWV vast dat de man per 16 september 2020 geen recht meer heeft op een Ziektewetuitkering.

Het bezwaar van de man tegen dat besluit verklaart het UWV bij besluit van 16 november 2020 (het bestreden besluit) ongegrond. Aan het bestreden besluit ligt een rapport ten grondslag van een verzekeringsarts bezwaar en beroep. Als maatstaf 'arbeid' heeft die aangenomen wat de man zelf heeft vermeld in een vragenlijst.

In de beroepfase stelt de man onder andere dat de maatstaf 'arbeid' niet goed in kaart is gebracht door het UWV. Dat leidt ertoe dat een arbeidsdeskundige bezwaar en beroep onderzoek doet naar de laatst verrichte werkzaamheden en die legt zijn bevindingen vast in

een rapport gedateerd 23 februari 2021. Het mag niet baten, de rechtbank verklaart het beroep ongegrond.

In hoger beroep betoogt de man dat het onderzoek onzorgvuldig is uitgevoerd en dat hij per datum in geding – 16 september 2020 – niet geschikt was voor de maatstaf 'arbeid'.

Oordeel

De Raad begint met de maatstaf 'arbeid'. Met verwijzing naar zijn eigen eerdere rechtspraak herhaalt de Raad wat in geval van een vangnetter – een verzekerde zonder werkgever – moet worden verstaan onder 'zijn arbeid' ex artikel 19, vijfde lid, ZW. De Raad oordeelt dat voor de maatstaf 'arbeid' moet worden uitgegaan van het rapport van de arbeidsdeskundige bezwaar en beroep van 23 februari 2021.

Daarna vervolgt de Raad met het medisch onderzoek. Dat is naar het oordeel van de Raad onzorgvuldig geweest. Daartoe geldt dat het UWV heeft volstaan met een telefonisch onderzoek in de primaire fase en een telefonische hoorzitting in de bezwaarfase. Dit terwijl de man voor het laatst door een arts van het UWV is onderzocht in 2016 en hij toegenomen klachten claimde. Dat het niet nodig was de man te zien omdat de informatie van de huisarts voldoende duidelijk was, zoals het UWV stelt, acht de Raad onvoldoende, nu de informatie van de huisarts dateert van vóór de datum in geding en omdat het lichamelijk onderzoek van de huisarts werd verricht naar aanleiding van andersoortige klachten (nekkachten). De conclusie van de Raad is dat het UWV bij het bestreden besluit onvoldoende zicht had op de bij de man op 16 september 2020 bestaande psychische en lichamelijke beperkingen.

Nu het (medisch) onderzoek onvoldoende zorgvuldig is geweest, zijn de conclusies uit het onderzoek niet van een toereikende motivering voorzien, zodat het bestreden besluit is genomen in strijd met de artikelen 3:2 Awb en 7:12 Awb. De Raad ziet daarom aanleiding om, met toepassing van artikel 8:51d Awb, het UWV op te dragen het gebrek in het bestreden besluit te herstellen.

Het UWV dient nogmaals een medische beoordeling te doen, waarbij een psychisch en lichamelijk onderzoek dient plaats te vinden dat betrekking heeft op de datum in geding. Daarbij moet, gelet op het feit dat die datum inmiddels geruime tijd in het verleden ligt, informatie worden ingewonnen bij de huisarts (en eventueel bij behandelend specialisten) over de psychische en lichamelijke gesteldheid van appellant op de datum in geding. Vervolgens dienen de resultaten van het medisch onderzoek te worden afgezet tegen de belasting van de maatstaf 'arbeid' (zoals hiervoor vastgesteld door de Raad) en dient gemotiveerd te worden of de conclusie dat de man op 16 september 2020 geschikt is voor de maatstaf 'arbeid' gehandhaafd kan worden. Die beoordeling dient, aldus de Raad, gedaan te

worden door een verzekeringsarts bezwaar en beroep die nog niet eerder bij deze zaak betrokken is geweest.

De Raad beslist dat het UWV binnen zes weken de gebreken in het bestreden besluit moet herstellen.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Centrale Raad van Beroep

Datum uitspraak: 14-07-2022

ECLI: ECLI:NL:CRVB:2022:1621

Zaaknummer: 21/4481 ZW-T

Rechters: T. Dompeling

Advocaten: I. Amghar en J.H. van Riet

Wetsartikelen: 19 ZW, 3:2 Awb, 7:12 Awb en 8:51d Awb

RECHTSPRAAK

Geen vervangende toestemming voor ontbinding van de CCR.

Een zorginstelling en de centrale cliëntenraad hebben een moeizaam contact. De instelling vraagt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden bij bindende uitspraak vast te stellen dat de zorginstelling in redelijkheid heeft kunnen komen tot het voorgenomen besluit de CCR te ontbinden en vervangende toestemming te verlenen voor het ontbinden van de CCR. De Commissie wijst het verzoek af; er is geen sprake van een tekortschietende medezeggenschap.

Feiten

Een zorginstelling biedt op dertien locaties verpleging, verzorging, geriatrische revalidatie, crisisopnames en dagactiviteiten, alsmede extramurale zorg. Er zijn drie lokale cliëntenraden (hierna: LCR) actief, die elk een aantal zorglocaties vertegenwoordigen. Daarnaast is er een centrale cliëntenraad (hierna: CCR) die bestaat uit zes leden; van elke locatie is er een afvaardiging van een lid en de voorzitter. Momenteel bestaat de CCR uit vier leden: de drie voorzitters van de lokale cliëntenraden en een lid van de cliëntenraad. In maart 2020 hebben partijen ervoor gekozen om een externe voorzitter aan te trekken. Eerst is er een voorzitter aangetrokken die aan LOC verbonden was, en vervolgens een extern voorzitter die van juli 2021 tot 26 augustus 2021 aan de CCR verbonden was. Deze voorzitter heeft zijn werkzaamheden per 26 augustus 2021 neergelegd.

Er is geen medezeggenschapsregeling conform de Wmcz 2018. Over de inhoud van een nieuwe medezeggenschapsregeling is tussen partijen onenigheid ontstaan (zie uitspraak 21-008 d.d. 22 juni 2021).

De zorginstelling heeft de CCR op 20 september 2021 schriftelijk gemotiveerd gevraagd om vrijwillig terug te treden. De CCR heeft op 27 september 2021 in een schriftelijke reactie de

moeizame werkreëlatie erkend en aangegeven bereid te zijn terug te treden op een drietal voorwaarden, te weten 1) dat de extern voorzitter definitief niet als voorzitter zal terugkeren, 2) dat de lokale raden zullen voorzien in nieuwe CCR-leden en 3) dat een nieuwe CCR vervolgens zelf haar voorzitter zal kiezen. Vervolgens heeft de zorginstelling in reactie daarop een termijn gesteld van vijftien dagen voor de voordracht van nieuwe leden. Hierop heeft de CCR aangegeven dat hij zelf een tijdpad voor vrijwillig aftreden bepaalt en dat dit (ook) afhankelijk is gesteld van de nog te ontvangen instemmingsaanvraag voor een nieuwe medezeggenschapsregeling. De bestuurssecretaris heeft laten weten dat deze twee zaken niet met elkaar zijn verbonden. De CCR liet op 8 november weten af te zien van vrijwillig terugtreden en de formele procedure van ontbinding verder af te wachten.

Een aangepaste versie van de medezeggenschapsregeling is op 16 november 2021 voor instemming aan de cliëntenraden voorgelegd. De zorginstelling en de CCR verschillen van mening of met deze versie van de regeling tegemoet gekomen is aan de overwegingen en het advies van de LCvV uit uitspraak 21-008. De zorginstelling deelt op 6 december 2021 aan alle lokale cliëntenraden schriftelijk het voorgenomen besluit tot ontbinding van de CCR mee en op 15 december 2021 en 12 januari 2022 laat de CCR weten niet in te stemmen met de nieuwe medezeggenschapsregeling(en). De CCR laat op 14 januari 2022 schriftelijk gemotiveerd weten niet in te stemmen met diens ontbinding. Er volgt 28 januari 2022 een overleg over de standpunten aangaande de (noodzaak tot) ontbinding alsmede over de standpunten aangaande de medezeggenschapsregeling. De zorginstelling laat op 11 februari 2022 de CCR weten definitief besloten te hebben tot ontbinding van de CCR en de concept medezeggenschapsregeling die op 16 november is voorgelegd in te trekken. De instelling geeft hierbij aan dat zij zich gaat oriënteren op een geheel nieuwe visie op participatie en andere vormgeving van de cliëntmedezeggenschap met behulp van gelijktijdig gevraagde ideeën uit de lokale en centrale cliëntenraden.

Geschil

De zorginstelling vraagt de Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden bij bindende uitspraak vast te stellen dat de zorginstelling bij afweging van de betrokken belangen in redelijkheid heeft kunnen komen tot het voorgenomen besluit de CCR te ontbinden en vervangende toestemming te verlenen voor het ontbinden van de CCR.

Oordeel

De LCvV overweegt dat het evident is dat er sprake is van een langer durend moeizaam contact tussen de zorginstelling en de CCR, maar dat een moeizaam contact niet per se een tekortschietende medezeggenschap betekent. De LCvV oordeelt dat niet is gebleken dat de

medezeggenschap tekortschiet. De CCR behartigt nog steeds het cliëntbelang: er is contact met de achterban en de achterbancontacten worden ook benut voor de (formele) medezeggenschapstaken van de CCR. Daarnaast brengt de CCR adviezen en reacties op instemmingsvragen uit.

De LCvV geeft geen vervangende toestemming voor het ontbinden van de CCR.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Landelijke Commissie van Vertrouwenslieden

Datum uitspraak:

Zaaknummer: 22-012

RECHTSPRAAK

Geen schending informatieplicht voor deelname aan (trial) chemotherapie.

Na chemotherapie heeft een vrouw diverse klachten. Zij vordert een verklaring voor recht dat het ziekenhuis aansprakelijk is, omdat zij volgens haar onvoldoende is geïnformeerd over de behandeling. De rechtbank wijst de vordering af. Dat de vrouw geregeld verstrekte informatie weer vergat, soms in paniek raakte en verward of emotioneel werd, betekent naar het oordeel van de rechtbank niet dat de wijze van informatie verschaffen niet aansloot bij haar bevattingsvermogen. Onbetwist is dat de chemotherapie, inclusief de gebruikte medicijnen, de standaardvervolgbehandeling was en aangewezen volgens de medisch-professionele standaard.

Feiten

In februari 2011 wordt bij een vrouw longkanker geconstateerd, in verband waarmee in maart 2011 een deel van haar linkerlong wordt verwijderd. In april 2011 start de vrouw met chemotherapie. Zij werkt mee aan een trial, 'NVALT-8', waarbij wordt onderzocht of toevoeging van *nadroparine* aan de chemotherapie het risico op terugkeer van de kanker verkleint. De chemokuren en bijwerkingen vallen de vrouw zwaar en in de loop van de derde kuur (van vier) stopt zij ermee. Na de kuren ervaart de vrouw klachten aan haar gehoor en benen en heeft zij cognitieve en psychische klachten.

In 2016 stelt zij het ziekenhuis waar de behandelingen plaatsvonden, Radboud UMC, aansprakelijk. Volgens de vrouw is de chemotherapie ten onrechte voortgezet met het middel *cisplatine*, ondanks het feit dat zij klachten ontwikkelde en er een alternatieve behandeling voorhanden was. Radboud wijst aansprakelijkheid van de hand en de vrouw start in 2020 een voorlopig getuigenverhoor, waarbij drie longartsen en een verpleegkundige worden gehoord. Alleen de verpleegkundige heeft nog herinneringen aan de specifieke behandeling van de vrouw, de drie longartsen kunnen daarover niets meer verklaren.

In deze procedure vordert de vrouw een verklaring voor recht dat het ziekenhuis aansprakelijk is. Radboud UMC heeft niet voldaan aan de informatieplicht ex artikel 7:448 BW en is tekortgeschoten in de verplichtingen uit hoofde van de behandelovereenkomst, zo stelt de vrouw. Radboud UMC heeft haar voor en tijdens de chemotherapie onvoldoende geïnformeerd over de behandelmethode, de aard en het doel daarvan, de risico's en de alternatieve behandelwijzen. Bij een juiste voorlichting zou zij niet hebben ingestemd met de chemotherapie, en dus genoemde klachten niet hebben gehad.

Het is nogal een feitelijk vonnis, waarbij de rechtbank put uit het (in het vonnis volledig uitgeschreven en door de vrouw niet weersproken inhoud van het) medisch dossier voor de informatiemomenten. Voorafgaand aan de chemotherapie heeft er een informatie-, een intake- en een toelichtingsgesprek, drie telefoongesprekken en een gesprek met een psycholoog plaatsgehad. Tevens heeft de vrouw een algemene en een op de trial toegesneden informatiemap overhandigd gekregen. Het toestemmingsformulier voor deelname aan de trial heeft zij ondertekend. Tijdens de chemotherapie heeft de vrouw toestemming gegeven voor de tweede kuur en na uitstel en een uitgebreid gesprek, ook voor de start van de derde kuur.

Oordeel

De rechtbank begint met de toetsnorm. De informatieplicht van een behandelaar is vastgelegd in artikel 7:448 BW. De behandelaar moet de patiënt op duidelijke wijze en passend bij zijn bevattingsvermogen inlichten over de voorgestelde behandeling. Hij moet zich daarbij laten leiden door wat de patiënt redelijkerwijze moet weten over, kort gezegd, de aard en het doel van de behandeling, de risico's en gevolgen, de alternatieven voor de behandeling en de vooruitzichten ten aanzien van de gezondheid. De behandelaar hoeft de patiënt niet over alle in theorie denkbare risico's voor te lichten. Het begrip 'redelijkerwijze' maakt duidelijk dat de toepassing door de behandelaar van zijn plicht om de patiënt te informeren, moet worden gezien in het licht van de omstandigheden van het geval. De verplichting strekt ertoe de patiënt in staat te stellen goed geïnformeerd te beslissen of hij al dan niet toestemming voor de behandeling zal geven. De aard en omvang van de informatieplicht hangen daarom mede af van de individuele situatie van de patiënt en de aard van de medische behandeling. Als uitgangspunt geldt dat alle informatie dient te worden verstrekt waarvan de behandelaar kan begrijpen dat een redelijk denkend mens in dezelfde omstandigheden die zou willen meewegen voordat hij de beslissing maakt om de voor de behandeling vereiste toestemming te geven. De informatieplicht zal doorgaans in omvang toenemen wanneer een niet-conventionele ingreep wordt uitgevoerd, er adequate alternatieven voor de behandeling bestaan en/of de omvang van de aan de behandeling verbonden risico's groter zijn.

Gelet op alle aan de vrouw verstrekte informatie acht de rechtbank onvoldoende onderbouwd

dat Radboud UMC niet aan zijn informatieplicht heeft voldaan. Geen punt van geschil is dat het om een standaard vervolgbehandeling ging die de levensverwachting verhoogt. De door de vrouw aangevoerde omstandigheden dat zij geregeld verstreekte informatie weer vergat, soms in paniek raakte en verward of emotioneel werd, betekent niet dat de wijze van informatie verschaffen niet aansloot bij haar bevattingsvermogen. Uit het medisch dossier volgt bovendien dat de informatie bij herhaling is gegeven, er meerdere gesprekken zijn gevoerd om haar gerust te stellen en om nieuwe, herhaalde of aanvullende informatie te geven. De informatie over de bijwerkingen en gang van zaken is bovendien ook schriftelijk verstrekt en bij meerdere gesprekken was de vrouw vergezeld van een bekende of familielid die haar bijstond.

Voor zover de vrouw stelt dat de schending van de informatieplicht erin zit dat zij onvoldoende is geïnformeerd over het nut van chemotherapie, over de nadelen van het afwijzen ervan, of onvoldoende is ingelicht over het gebruik van het middel *carboplatin* als alternatief, onderbouwt zij dat naar het oordeel van de rechtbank onvoldoende. Onbetwist is dat de chemotherapie, inclusief de gebruikte medicijnen, de standaard vervolgbehandeling was en aangewezen volgens de medisch-professionele standaard.

Voor zover de vrouw stelt dat het gebruik van *cisplatine* op zichzelf een tekortkoming oplevert, onderbouwt zij dat eveneens onvoldoende.

Dat, al met al, de vrouw door een gebrek aan goede informatieverstrekking onvoldoende in staat is gesteld goed geïnformeerd te beslissen over het ondergaan van de chemokuren, kan de rechtbank niet aannemen. En omdat de gestelde tekortkoming dus niet is onderbouwd, wijst de rechtbank de vordering af.

mr. dr. R.P. Wijne

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 06-07-2022

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2022:3340

Zaaknummer: C/05/396517 / HA ZA 21-595

Rechters: T.P.E.E. van Groeningen

Advocaten: C.L.J.A. Spiertz en P.M.F. Boerrigter

Wetsartikelen: 7:448 BW